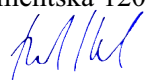

Krajský soud v Ostravě
Havlíčkovo náměstí, č. 34
728 81 Ostrava

V Praze dne 12. srpna 2021

Ke sp. zn. 32 ICM 3260/2016

- Žalobce a)** **Ing. Lee Louda**, se sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1, IČO: 693 26 681, insolvenční správce dlužníka Správa pohledávek OKD, a.s., se sídlem Stonavská 2179, Doly, 735 06 Karviná, IČO: 268 63 154
- Zastoupen JUDr. Dušanem Dvořákem, advokátem, ev. č. ČAK 9714, se sídlem DRV Legal, s.r.o. advokátní kancelář, Hlinky 505/118, 603 00 Brno
- Žalobce b)** **Správa pohledávek OKD, a.s.**, se sídlem Stonavská 2179, Doly, 735 06 Karviná, IČO: 268 63 154
- Zastoupen JUDr. Tomášem Zagarem, advokátem, ev. č. ČAK 08131, se sídlem 28. října 767/12, 110 00 Praha 1
- Žalovaná č. 1** **Citibank N.A., London Branch**, se sídlem Citigroup Centre, Canada Square, Canary Wharf, Londýn, E14 5LB, Spojené království, reg. č. BR001018
- Zastoupená JUDr. Petrem Přecechtělem, advokátem, ev. č. ČAK: 11109, BBH, advokátní kancelář, s.r.o., se sídlem Klimentská 1207/10, 110 00 Praha 1; další zmocnění: Mgr. Robert Klenka, advokát
- Žalovaná č. 2** **New World Resources N.V.**, založená podle zákonů Nizozemského království, registrovaná v nizozemském obchodním rejstříku pod č. 34239108 a jako zahraniční společnost v britském obchodním rejstříku pod č. BR016952, se sídlem 115 Park Street, Londýn, W1K 7AP, Velká Británie
- Zastoupená JUDr. Ivo Jandou, Ph.D., advokátem, ev. č. ČAK: 11146, White & Case, s.r.o., advokátní kancelář, se sídlem Na Příkopě 14, 110 00 Praha 1
- Žalovaná č. 3** **NWR Holdings B.V.**, založená podle zákonů Nizozemského království, registrovaná v nizozemském obchodním rejstříku pod č. 61294179, se sídlem Herengracht 448, 1017 CA Amsterdam, Nizozemské království
- Zastoupená Mgr. Davidem Ilczyszynem, advokátem, ev. č. ČAK: 04910, White & Case, s.r.o., advokátní kancelář, se sídlem Na Příkopě 14, 110 00 Praha 1

Spojené řízení o žalobě na určení pravosti a výše pohledávek a o odpůřčí žalobě

Vyjádření k procesní situaci a otevřeným otázkám řízení po zrušení rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2019, č.j. 32 ICM 3260/2016-1280, a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení

Elektronicky prostřednictvím datové schránky

Příloha: vyjádření Žalované č. 1 ze dne 15. 10. 2019

BBH, advokátní kancelář, s. r. o.

Klimentská 1207/10, 110 00 Praha 1, Česká republika, Tel.: +420-234 091 355, Fax: +420-234 091 366, E-mail: legal@bbh.cz, www.bbh.cz
IČ: 26143119, DIČ: CZ26143119, zapsaná u Městského soudu v Praze oddíl C, vl. 218820

1. ÚVOD

- [1] Žalobou ze dne 9. 9. 2016 (dále jen „**Určovací žaloba**“) se Žalovaná č. 1 domáhá určení pravosti a výše následujících pohledávek přihlášených do insolvenčního řízení Žalobce b) (dále jen „**Insolvenční řízení**“), které byly popřeny Žalobcem a) a Žalobcem b):
- (a) pohledávky ve výši 9.530.033.808,71 Kč (dále jen „**Pohledávka 1**“) vzniklé z titulu ručení Žalobce b) za závazky vzniklé ze smlouvy nazvané „*Indenture EUR 300,000,000 Senior Secured PIK Toggle Notes due 2020*“ uzavřené dne 7. 10. 2014 (dále jen „**SSN**“) a přihlášené Žalovanou č. 1 přihláškou č. P33-1 do Insolvenčního řízení Žalobce b);
 - (b) pohledávky ve výši 621.273.214,79 Kč (dále jen „**Pohledávka 2**“) vzniklé z titulu ručení Žalobce b) za závazky vzniklé ze smluv nazvaných „*Super Senior Term Facility Agreement EUR 35,000,000*“ ze dne 9. 9. 2014 (dále jen „**SSCF**“) a „*Intercreditor Agreement*“ ze dne 7. 10. 2014 (dále jen „**ICA**“) a přihlášené Žalovanou č. 1 přihláškou č. P100-1 do Insolvenčního řízení Žalobce b);
- (SSN, SSCF a ICA společně dále jen jako „**Smlouvy**“, Pohledávka 1 a Pohledávka 2 společně dále jen jako „**Pohledávky**“).
- [2] Dne 28. 2. 2017 podal Žalobce a) žalobu, kterou se domáhá vyslovení neúčinnosti Smluv (dále jen „**Odpůrčí žaloba**“). Usnesením soudu prvního stupně ze dne 8. 3. 2017, č.j. 32 ICm 3260/2016-78, byla řízení o Určovací žalobě a Odpůrčí žalobě spojena ke společnému řízení.
- [3] Nadepsaný soud rozsudkem ze dne 23. 10. 2019, č.j. 32 ICm 3260/2016-1280 (dále jen „**Rozsudek**“), zamítl návrhy Žalobce a) na určení neúčinnosti Smluv a určil, že Pohledávky jsou po právu co do pravosti a výše. Proti Rozsudku podali odvolání Žalobce a), Žalobce b) a Krajské státní zastupitelství (dále jen „**KSZ**“), které vstoupilo do řízení.
- [4] Vrchní soud v Olomouci (dále jen „**Odvolací soud**“) usnesením ze dne 19. 10. 2020, č.j. 13 VSOL 133/2020-1709, Rozsudek zrušil a vrátil věc nadepsanému soudu k dalšímu řízení (dále jen „**Kasační rozhodnutí**“). Učinil tak vzhledem k (i) předčasnosti závěru soudu prvního stupně o přiměřenosti plnění poskytnutého Žalobci b) za převzetí ručitelských závazků dle Smluv a (ii) nesprávnosti závěru soudu prvního stupně o splnění lhůty k podání Odpůrčí žaloby vůči Žalované č. 1, tj. z důvodu neúplného posouzení podmínek pro vyslovení neúčinnosti napadených právních úkonů podle § 240 odst. 1 a 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**InsZ**“).
- [5] Žalovaná č. 1 se tímto podáním vyjadřuje k nastalé procesní situaci a k otázkám, které mají být podle závazného pokynu Odvolacího soudu v dalším řízení řešeny.

2. STRUČNÁ REKAPITULACE ZÁVĚRŮ ODVOLACÍHO SOUDU

2.1 Závazně vyřešené otázky

- [6] V řízení před soudem prvního stupně byla posuzována řada otázek, které byly v rámci odvolacího řízení s konečnou platností vyřešeny.

- [7] Odvolací soud **odmítl veškeré námitky Žalobce a) a Žalobce b) týkající se údajných procesních vad řízení před soudem prvního stupně (část C) Kasačního rozhodnutí)**. Stejně tak **odmítl námitku nedostatku podmínky řízení, spočívající v údajné neexistenci procesní způsobilosti Žalované č. 1**, kterou vznesl Žalobce b) až v průběhu odvolacího řízení (část B) Kasačního rozhodnutí). Těmito námitkami, i pokud by snad byly znovu vzneseny, se tak v dalším řízení nelze znovu zabývat, neboť tyto procesní otázky byly závazně vyřešeny Odvolacím soudem.
- [8] Odvolací soud dále **v plném rozsahu potvrdil závěr soudu prvního stupně, že Pohledávky přihlášené Žalovanou č. 1 do Insolvenčního řízení platně vznikly a existují**, a uvedl, že rozhodnutí ve zdejším řízení závisí (již jen) na posouzení důvodnosti Odpůrčí žaloby (odst. 62 Kasačního rozhodnutí). Předmětem dalšího řízení tak zůstává výlučně posouzení Odpůrčí žaloby Žalobce a), resp. několika dílčích otázek, které nebyly dosud v řízení závazně vyřešeny.

2.2 Závěry Odvolacího soudu ve vztahu k Odpůrčí žalobě

- [9] Odvolací soud označil za předčasný závěr soudu prvního stupně, že Smlouvy (resp. ručitelské závazky Žalobce b) v nich uvedené) nejsou neúčinnými právními úkony, neboť nenaplnují materiální rys zkrácení obsažený v § 235 InsZ. Podle Odvolacího soudu je totiž třeba nejprve podřadit zjištěný skutkový stav pod některou ze zvláštních skutkových podstat uvedených v § 240 až § 242 InsZ a posoudit naplnění podmínek tam uvedených (tj. zda skutek formálně naplňuje znaky právního úkonu bez přiměřeného protiplnění, resp. zvýhodňujícího či úmyslně zkracujícího právního úkonu), což dle jeho názoru soud prvního stupně dostatečně neprovedl.
- [10] Odvolací soud však jasně deklaroval, že **v případě, že posuzovaný skutek naplňuje formální kritéria některé ze zvláštních skutkových podstat (§ 240 až § 242 InsZ), avšak není naplněn materiální rys zkrácení, resp. zvýhodnění (§ 235 odst. 1 InsZ) – tj. napadený úkon fakticky nezkrátil možnost uspokojení věřitelů (resp. nezvýhodnil některé věřitele na úkor jiných) – je na místě odpůrčí žalobu zamítnout** (odst. 65 Kasačního rozhodnutí). Odvolací soud tak potvrdil (ve shodě s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu a vrchních soudů),¹ že ustanovení § 235 až § 243 InsZ je třeba vykládat ve vzájemné souvislosti a že k vyslovení neúčinnosti právního úkonu musí být tvrzeno a prokázáno jak naplnění všech formálních znaků některé ze zvláštních skutkových podstat uvedených v § 240 až § 242 InsZ, tak i naplnění materiálního rysu zkrácení, resp. zvýhodnění, který je zdůrazněn ve výchozím ustanovení celé části (§ 235 odst. 1 InsZ).
- [11] Co se týče jednotlivých zvláštních skutkových podstat neúčinných právních úkonů uvedených v § 240 až § 242 InsZ, Odvolací soud shledal, že **tvrzenou neúčinnost ručitelských závazků Žalobce b) ze Smluv je třeba posuzovat výlučně z hlediska kritérií uvedených v § 240 InsZ**,

¹ Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2014, sp. zn. 29 Cdo 677/2011 (R 60/2014), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. 29 Cdo 48/2013, rozsudky Vrchního soudu v Olomouci č.j. 12 VSOL 119/2016-98 ze dne 29. 11. 2016, č.j. 13 VSOL 820/2019-169 ze dne 3. 12. 2019, č.j. 13 VSOL 602/2019-160 ze dne 24. 9. 2019, č.j. 13 VSOL 889/2019-99 ze dne 15. 10. 2019, nebo usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 1. 2019, č.j. 104 VSPH 665/2018-164.

nikoliv podle § 241 InsZ (odst. 66 Kasačního rozhodnutí) či podle § 242 InsZ (odst. 86 a 87 Kasačního rozhodnutí).

- [12] Ve vztahu k jednotlivým podmínkám uvedeným v ustanovení § 240 InsZ pak Odvolací soud:
- (a) označil za předčasné závěr soudu prvního stupně o ekvivalentnosti protiplnění za převzetí ručitelských závazků Žalobcem b) ve smyslu § 240 odst. 1 InsZ a uložil tuto otázku dále zkoumat (odst. 73 Kasačního rozhodnutí). K této otázce viz kapitolu 4 dále;
 - (b) označil za nesprávný závěr soudu prvního stupně o tom, že ve vztahu k napadeným ručitelským závazkům není splněna podmínka uvedená v § 240 odst. 2 InsZ. Soud prvního stupně po rozsáhlém dokazování dospěl k závěru, že Žalobce b) v době uzavření Smluv nebyl v úpadku. Odvolací soud s tímto závěrem nijak nepolemizoval, avšak překvapivě shledal, že uzavření Smluv k úpadku Žalobce b) vedlo, a tudíž je podmínka uvedená v § 240 odst. 2 InsZ splněna (odst. 76 Kasačního rozhodnutí). Přestože Žalovaná č. 1 nemůže s tímto překvapivým a značně zjednodušeným závěrem Odvolacího soudu souhlasit, při respektování pokynu Odvolacího soudu ohledně toho, co má zdejší soud v dalším řízení zkoumat, se k této otázce vyjádří pouze stručně v kapitole 6 dále;
 - (c) shledal, že beneficentem ručitelských závazků Žalobce b) je Žalovaná č. 1, přičemž dosud nebylo prokázáno, že Žalovaná č. 1 (příp. věřitelé, které zastupuje) byla v době uzavření Smluv osobou blízkou Žalobci b) nebo s ním tvořila koncern, a tedy že lze těmto právním úkonům odporovat v tříleté lhůtě. Na rozdíl od soudu prvního stupně proto uzavřel, že ve vztahu k Žalované č. 1 dosud nebylo prokázáno splnění časové podmínky uvedené v § 240 odst. 3 InsZ (odst. 80 Kasačního rozhodnutí). K této otázce viz kapitolu 3 dále;
 - (d) uvedl, že existence okolností uvedených v § 240 odst. 4 InsZ nebyla v řízení tvrzena ani nevyšla najevo (odst. 81 Kasačního rozhodnutí). K tomuto závěru se Žalovaná č. 1 stručně vyjádří v kapitole 5 dále.
- [13] Odvolací soud s ohledem na výše popsané právní závěry uložil zdejšímu soudu, aby se v dalším řízení **zabýval ekvivalentností protiplnění** poskytnutého Žalobci b) za převzetí ručitelských závazků dle Smluv z hledisek vymezených judikaturou Nejvyššího soudu, a v případě, že toto protiplnění neshledá ekvivalentním, aby **zkoumal, zda byl ve vztahu k Žalované č. 1 (věřitelům, které zastupuje) splněn časový limit pro podání Odpůrčí žaloby** (odst. 89 Kasačního rozhodnutí).
- [14] S ohledem na § 226 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OSŘ“), je soud prvního stupně při dalším postupu v řízení vázán výše popsanými právními názory Odvolacího soudu i jeho pokynem k dalšímu postupu v řízení.
- 2.3 Stručný komentář k pokynu Odvolacího soudu ohledně pořadí zkoumaných otázek**
- [15] Přestože Žalovaná č. 1 respektuje závazné právní názory a pokyny Odvolacího soudu uvedené v Kasačním rozhodnutí, nevidí žádný právní ani jiný rozumný důvod, proč by měl zdejší soud v dalším řízení zkoumat nejprve otázku přiměřenosti protiplnění a až následně otázku splnění odpůrčí lhůty. Takový postup se naopak jeví v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení.

- [16] Sám Odvolací soud při jednání dne 15. 9. 2020 vyslovil názor, že splnění lhůt je jedním z předpokladů, aby se soud mohl uplatněným nárokem vůbec zabývat z věcného hlediska.²
- [17] V odst. 67 Kasačního rozhodnutí pak Odvolací soud správně konstatoval (s odkazem na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu),³ že **podmínky pro vyslovení neúčinnosti právního úkonu bez přiměřeného protiplnění podle § 240 InsZ musí být splněny kumulativně**. Nenaplnění jakékoli podmínky je důvodem pro zamítnutí odpůrčí žaloby. Proto i v případě, že by zdejší soud (správně) zamítl Odpůrčí žalobu pro nesplnění časového testu, aniž by předtím učinil závěr o (ne)přiměřenosti protiplnění, nemohlo by být jeho rozhodnutí následně zrušeno Odvolacím soudem jen z důvodu, že striktně nedodržel pořadí stanovené v Kasačním rozhodnutí.
- [18] Rovněž v praxi je otázka splnění lhůty pro podání odpůrčí žaloby (§ 240 odst. 3 InsZ) zkoumána jako první, neboť její posouzení je zpravidla nejjednodušší, což platí i v tomto případě. Žalobce a), kterého ve vztahu k naplnění jednotlivých podmínek pro vyslovení neúčinnosti napadených právních úkonů tíží břemeno tvrzení a důkazní, totiž dle názoru Žalované č. 1 ani na výzvu Odvolacího soudu k doplnění tvrzení nepředložil žádná konkrétní skutková tvrzení, která by odůvodňovala aplikaci tříleté lhůty (k tomu viz dále kapitola 3). Již z tohoto samotného důvodu tak lze Odpůrčí žalobu bez nutnosti jakéhokoliv dalšího dokazování zamítnout.
- [19] **S ohledem na výše uvedené má Žalovaná č. 1 za to, že není na místě, aby zdejší soud odkládal zkoumání časové podmínky uvedené v § 240 odst. 3 InsZ až po posouzení skutkově mnohem složitější otázky (ne)přiměřenosti protiplnění (§ 240 odst. 1 InsZ). Nepřistoupí-li ke zkoumání lhůty přednostně, což by za daných okolností Žalovaná č. 1 považovala za nejehospodárnější, měl by zkoumat obě otázky současně. Takový postup se nijak nepříčí právním závěrům Odvolacího soudu vyjádřeným v Kasačním rozhodnutí, naplňuje zásadu procesní ekonomie, a proto je též v zájmu všech účastníků tohoto řízení.**
- [20] Žalovaná č. 1 současně připomíná, že tvrzení Žalobce a) o neúčinnosti Smluv je poslední zbývající „obranou“ žalobců proti Určovací žalobě (všechny ostatní popěrné důvody již byly v předcházejícím řízení závazně odmítnuty – viz odst. [8] výše). **V případě neprokázání byt' jen jediné podmínky uvedené v § 240 InsZ (lhostejno které) tak lze bez dalšího rozhodnout nejen o zamítnutí Odpůrčí žaloby, ale též o důvodnosti Určovací žaloby.**

3. LHŮTA PRO PODÁNÍ ODPŮRČÍ ŽALOBY VE VZTAHU K ŽALOVANÉ Č. 1

3.1 Právní názor Odvolacího soudu

- [21] Z Kasačního rozhodnutí vyplývá závěr, že pro aplikaci tříleté lhůty podle § 240 odst. 3 InsZ je Žalobce a) povinen tvrdit a prokázat, že Žalovaná č. 1, resp. věřitelé, které zastupuje – držitelé dluhopisů dle SSN / poskytovatelé úvěru dle SSCF (dále jen „**Věřitelé**“, „**Dluhopisy**“ a „**Úvěr**“), byli v době uzavření Smluv osobami blízkými Žalobci b) nebo tvořili s Žalobcem b) koncern.

² Viz str 15. protokolu z jednání před Odvolacím soudem ze dne 15. 9. 2020.

³ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2019, sp. zn. 29 ICdo 112/2016.

- [22] Žalobce a) v průběhu řízení před soudem prvního stupně pouze obecně tvrdil, že Žalovanou č. 1 je třeba považovat za osobu blízkou Žalobci b) (viz odst. 56 Odpůrčí žaloby). Ani tato parciální tvrzení však nebyla podpořena žádnými konkrétními skutečnostmi ani důkazy.

3.2 Doplnění tvrzení a důkazních návrhů Žalobcem a) v průběhu odvolacího řízení

- [23] S ohledem na rozdílný právní názor Odvolacího soudu byl Žalobce a) na jednání dne 15. 9. 2020 podle § 118a odst. 1 a 3 OSŘ vyzván, aby „*doplnil skutková tvrzení v žalobě o tvrzení, z nichž bude konkrétně vyplývat, kteří konkrétní věřitelé dle smlouvy o vydání dluhopisů 2014 a kteří konkrétní věřitelé dle smlouvy o úvěru a na ni navazující mezivěřitelské dohody, byli v rozhodné době vůči dlužníci v postavení osob blízkých či s dlužníci tvořili koncern, a k těmto svým doplněným tvrzením potom označil důkazy, s tím, že v opačném případě se vystavuje nebezpečí nepříznivého rozhodnutí ve věci.*“ (dále jen „**Výzva**“).⁴
- [24] K doplnění těchto skutkových tvrzení a důkazních návrhů byla Žalobci a) stanovena lhůta do 9. 10. 2020. Žalobce a) reagoval na Výzvu Odvolacího soudu vyjádřením ze dne 9. 10. 2020 (dále jen „**Doplnění IS**“). K Doplnění IS se vyjádřila Žalovaná č. 1 přípisem ze dne 15. 10. 2020 a Žalovaná č. 2 a Žalovaná č. 3 společným přípisem ze dne 16. 10. 2020.
- [25] Odvolací soud se však skutkovými tvrzeními a důkazními návrhy v Doplnění IS vůbec nezabýval. Na následujícím ústním jednání dne 19. 10. 2020 již rovnou přistoupil ke zrušení Rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně s tím, že dokazování, které je třeba provést k otázce ekvivalentnosti plnění poskytnutého Žalobci b) za převzetí ručitelských závazků dle Smluv a splnění časového limitu vůči věřitelům reprezentovaným Žalovanou č. 1, přesahuje meze odvolacího řízení (odst. 88 Kasačního rozhodnutí). Současně však Odvolací soud vysvětlil, že důvodem učinění Výzvy pro Žalobce a) bylo vymezení otázek, kterými se má případně soud prvního stupně v dalším řízení zabývat ve vztahu k podmínce uvedené v § 240 odst. 3 InsZ.⁵
- [26] **Jinými slovy, ve vztahu k otázce dodržení lhůty pro podání Odpůrčí žaloby zbývá v dalším řízení před nadepsaným soudem pouze vyhodnotit obsah Doplnění IS, tj. posoudit, zda jsou skutečnosti tam uvedené dostatečné k tvrzení a prokázání toho, že Žalovaná č. 1, resp. Věřitelé, byli osobami blízkými Žalobci b) nebo že tvořili s Žalobcem b) koncern v době uzavření Smluv. Nelze přihlížet k jakýmkoli dalším skutečnostem či důkazům, které by Žalobce a) k této otázce případně v dalším řízení předložil, neboť k tomu s ohledem na Výzvu Odvolacího soudu k doplnění tam uvedených rozhodných skutečností podle § 118a odst. 1 až 3 OSŘ a uplynutí lhůty k tomu stanovené není oprávněn (§ 118b odst. 1 OSŘ *in fine*).**⁶

⁴ Viz str. 15 protokolu z jednání před Odvolacím soudem ze dne 15. 9. 2020.

⁵ Viz str. 24 protokolu z jednání před Odvolacím soudem ze dne 19. 10. 2020: „...*tak se bude muset zabývat i posuzováním, vlastně splnění oněch lhůt. Ano? Takže proto jsme také vyzývali správce, aby nám to dotvrdil tak, aby soud prvního stupně věděl, čím se má v té věci případně zabývat.*“

⁶ Viz např. SVOBODA, Karel. § 118a [Poučovací povinnosti při jednání]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta. Občanský soudní řád. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 503.: „*Poučení podle § 118a odst. 1 až 3 se neposkytuje opakovaně. Jeho případné zopakování není důvodem pro prolomení koncentrace ve smyslu § 118b odst. 1 in fine.*“

3.3 K doplněným tvrzením Žalobce a)

- [27] Vlastní „skutková tvrzení“ a důkazní návrhy reagující na Výzvu Odvolacího soudu obsahuje část VI. Doplnění IS. Při bližším zkoumání je však zjevné, že Doplnění IS žádná relevantní skutková tvrzení, při jejichž prokázání by bylo možné učinit závěr, že některý z Věřitelů byl v době uzavření Smluv osobou blízkou Žalobci b) nebo s ním tvořil koncern, neobsahuje. Žalobce a) v něm předkládá toliko „domněnky“, které jsou navíc založeny na chybných předpokladech.
- [28] V první řadě lze poukázat na skutečnost, že **Žalobce a) neuvedl jméno ani jednoho konkrétního Věřitele, který by měl být v době uzavření Smluv v postavení osoby blízké Žalobci b) nebo osoby tvořící s Žalobcem b) koncern. V rozporu s Výzvou žádné Věřitele v takovém postavení nekonkretizoval.** Kromě toho Žalobce a), opět v rozporu s Výzvou, nijak nerozlišuje mezi Věřiteli podle SSN a Věřiteli podle SSCF a u řady jeho „tvrzení“ proto není zřejmé, k jaké skupině Věřitelů se vlastně mají vztahovat. **Již z těchto důvodů nelze dospět k jinému závěru, než že Žalobce a) neunáší ve vztahu k této otázce břemeno tvrzení.**

3.3.1 *Věřitelé dle SSCF*

- [29] Žalobce a) v odst. 57 Doplnění IS správně odkazuje na seznam tzv. původních věřitelů („*The Original Lenders*“) uvedený v příloze č. 1 SSCF. Tyto subjekty byly poskytovateli Úvěru dle SSCF, a tedy Věřiteli dle SSCF v době jejího uzavření. Žalobce a) ovšem netvrdí, že by některý z těchto Věřitelů byl osobou blízkou Žalobci b) nebo s ním tvořil koncern.
- [30] Na první pohled je přitom zřejmé, že **žádná z úvěrujících finančních institucí uvedených v příloze č. 1 SSCF v postavení osoby blízké Žalobci b) nebo osoby tvořící s ním koncern nebyla a být nemohla.** Je tomu tak nejen proto, že se jedná o specializované finanční instituce, převážně investiční společnosti a fondy (spadající např. do finanční/bankovní skupiny Ashmore, GLG, Gramercy, Royal Bank of Scotland, JP Morgan atd.), ale i proto, že ovládající osobou Žalobce b) byla v rozhodné době (uzavření Smluv) společnost CERCL Mining B.V. (viz odst. [36] dále) a koncern s Žalobcem b) tvořily Žalovaná č. 2, Žalovaná č. 3 a NWR Plc (viz odst. [39] dále). **Z toho jednoznačně vyplývá, že žádný z Věřitelů dle SSCF nebyl v době uzavření SSCF osobou Žalobci b) blízkou ani osobou tvořící s Žalobcem b) koncern.**
- [31] Žalobce a) si je tohoto faktu vědom, a proto se tento deficit pokusil v Doplnění IS překlenout ničím nepodloženou domněnkou, že Věřitelé uvedení v příloze SSCF nebyli skutečnými věřiteli dle SSCF v době jejího uzavření, ale pouze jakýmsi prostředníky. Tuto domněnku ovšem nijak neodůvodňuje, ničím nedokládá a ani neuvádí, kdo by tedy měl být oním skutečným věřitelem dle SSCF (když ne Věřitelé jmenovaní v příloze SSCF). Není zde tedy žádné konkrétní skutkové tvrzení, kterým by se nadepsaný soud mohl v dalším řízení zabývat a ke kterému by bylo možné provádět v dalším řízení dokazování. Ničím nepodloženými domněnkami se soud zjevně zabývat nemůže a provádět důkazy k neexistujícím tvrzením rovněž ne. Žalobce a) tedy v tomto směru jednoznačně neunáší břemeno tvrzení.
- [32] Nadto je předmětné „tvrzení“ Žalobce a) zcela nesmyslné. Jedinými, komu vznikla ze SSCF v době jejího uzavření práva a povinnosti (samozřejmě kromě dalších výslovně uvedených

smluvních stran SSCF), byli jednotliví poskytovatelé Úvěru uvedení v příloze SSCF („*Original Lenders*“), kteří tak byli také jedinými a „skutečnými“ Věřiteli dle SSCF v době jejího uzavření.

3.3.2 Věřitelé dle SSN

- [33] Ve vztahu k Věřitelům dle SSN Žalobce a) pouze uvádí, že nedisponuje informacemi o tom, které konkrétní osoby byly finálními majiteli Dluhopisů v roce 2014. Navzdory tomu uvádí, že má důvodně za to, že některé tyto osoby s Žalobcem b) tvořily koncern nebo vůči němu byly osobami blízkými. Jedná se opět pouze o účelové „tvrzení“, nebo spíše domněnku.
- [34] Tuto svou domněnku Žalobce a) zakládá primárně na výročních zprávách společnosti New World Resources Plc (dále jen „**NWR Plc**“) za roky 2015 a 2014, ze kterých má podle Žalobce a) vyplývat, že někteří držitelé Dluhopisů byli akcionáři NWR Plc. Tyto osoby pak Žalobce a) (opět bez jakéhokoliv bližšího zdůvodnění) považuje za osoby blízké Žalobci b). Tato argumentace je však zcela mylná a zavádějící.
- [35] Citované výroční zprávy totiž nezachycují stav vlastnické struktury NWR Plc v době uzavření Smluv, nýbrž stav, který byl jejich výsledkem (výroční zprávy byly zpracovány ke dni 31. 12. 2014, resp. ke dni 31. 12. 2015). Z těchto výročních zpráv jasně vyplývá, že **někteří vlastníci Dluhopisů nabyli akcie NWR Plc právě až v důsledku Restrukturalizace 2014 (a nikoliv dříve)**, jak ostatně potvrzuje i pasáž z výroční zprávy NWR Plc za rok 2014 citovaná Žalobcem a) v odst. 62 Doplnění IS: „*Do free float patří Akcie třídy A, které jsou ve vlastnictví některých majitelů dluhopisů po restrukturalizaci rozvahy Skupiny NWR, která byla dokončena v říjnu 2014.*“ Rovněž z tiskové zprávy NWR Plc ze dne 9. 10. 2014, která je součástí spisu a byla provedena k důkazu v řízení před soudem prvního stupně, plyne, že k dokončení úpisu akcií ze strany některých vlastníků Dluhopisů došlo až dne 9. 10. 2014, tedy až po uzavření Smluv. Z žádných dokumentů tedy nevyplývá jakákoliv informace o tom, že by některý z Věřitelů byl v době uzavření Smluv akcionářem NWR Plc.
- [36] Nutno dodat, že **skutečnost, že by určitá osoba byla akcionářem NWR Plc, by z ní ještě sama o sobě nedělala osobu blízkou Žalobci b).** Ustanovení § 22 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „**OZ**“), pokládá za osoby blízké pouze fyzické osoby s tím, že podle § 22 odst. 2 OZ se omezení pro právní jednání mezi osobami blízkými použijí na právní jednání mezi právnickou osobou a členem jejího statutárního orgánu nebo tím, kdo právnickou osobu podstatně ovlivňuje jako její člen nebo na základě dohody či jiné skutečnosti. Žalobce a) netvrdí, že by jakýkoliv vlastník Dluhopisů byl členem statutárního orgánu Žalobce b) nebo že by podstatně ovlivňoval Žalobce b) ve smyslu § 22 odst. 2 OZ.
- [37] Existence takového vztahu je navíc objektivně vyloučena, neboť **kontrolu nad NWR Plc (tj. podíl ve výši přes 50 %) měla před i po Restrukturalizaci 2014 společnost CERCL Mining B.V., která není uvedena mezi Věřiteli** (viz str. 190 a 191 výroční zprávy NWR Plc za rok 2014, citované v odst. 62 Doplnění IS).⁷ I kdyby tedy některý z Věřitelů byl v době

⁷ Tam se konkrétně uvádí: „*Ovládající akcionář NWR, společnost CERCL Mining B.V., vlastní přibližně 50,54 % Akcií třídy A a v důsledku toho má nad NWR faktickou kontrolu.*“ a dále „*Ke dni 1. ledna 2014*

uzavření Smluv minoritním akcionářem NWR Plc (což z tvrzení Žalobce a) a jím odkazovaných dokumentů nijak nevyplyvá), nevztahovaly by se na něj podmínky pro jednání osob blízkých dle § 22 odst. 2 OZ, resp. nebylo by jej možné považovat za osobu blízkou Žalobci b).

- [38] V odst. 65 Doplnění IS pak Žalobce a) označuje konkrétní osoby, které měly být podle jeho (ničím nepodloženého) přesvědčení některými ze „*skutečných věřitelů*“ a zároveň měly být v koncernovém vztahu k Žalobci b). Ani toto prohlášení však nelze považovat za způsobilé skutkové tvrzení, neboť nepostačuje tvrdit, že je nějaká osoba v koncernu s Žalobcem b), ale Žalobce a) musí tvrdit (a následně prokázat) existenci znaků koncernu podle § 79 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (dále jen „**ZOK**“), ve vztahu ke každé z konkrétně uvedených osob. Základním znakem koncernu podle § 79 odst. 1 ZOK je, že předmětné osoby podléhají jednotnému řízení. Nic takového ovšem Žalobce a) v Doplnění IS ve vztahu k jakékoliv konkrétní osobě netvrdil, a tedy opět neunáší břemeno tvrzení.
- [39] Mimo to je třeba připomenout, že **otázka, které osoby tvořily se Žalobcem b) v době uzavření Smluv koncern, byla v nadepsaném řízení již spolehlivě zodpovězena. Účastníci řízení učinili nesporným, že koncern se Žalobcem b) tvořily Žalovaná č. 2, Žalovaná č. 3 a NWR Plc** (viz body 15.8 a 17.63 Rozsudku). Žalobce a) takto vymezoval koncern, jehož součástí je Žalobce b), i v Odpůrčí žalobě (viz odstavce 52 až 55 Odpůrčí žaloby). **Do tohoto koncernu tedy nepatří žádná z osob, které za údajné členy koncernu označil Žalobce a) v odst. 65 Doplnění IS. Stejně tak Žalobce a) v Odpůrčí žalobě tvrdil pouze to, že Žalovanou č. 1 je třeba považovat za osobu blízkou Žalobci b), nikoliv za osobu, která je součástí téhož koncernu** (viz odst. 56 Odpůrčí žaloby). Uvedená „tvrzení“ Žalobce a) v Doplnění IS tak opět nejsou ničím víc než pouhým výstřelem naslepo a snahou o obstrukce řízení.
- [40] **Lze tedy shrnout, že Žalobce a) v Doplnění IS nedoplnil dostatečně skutková tvrzení a neunesl břemeno tvrzení, když jako osobu blízkou Žalobci b) neoznačil konkrétně nikoho a jako osoby tvořící koncern s Žalobcem b) označil několik desítek osob, u nichž:**
- (a) **nebylo prokázáno, že jsou Věřiteli;**
 - (b) **nebyly ani tvrzeny jakékoliv skutkové okolnosti, které by nasvědčovaly tomu, že tyto osoby tvořily v rozhodné době, tj. v době uzavření Smluv, se Žalobcem b) koncern (tj. že byly naplněny znaky koncernu, zejména jednotné řízení); a**
 - (c) **v řízení bylo učiněno nesporným a zjištěno, že osobami tvořícími koncern se Žalobcem b) v rozhodné době byli Žalovaná č. 2, Žalovaná č. 3 a NWR Plc, přičemž osoby označené Žalobcem a) v Doplnění IS mezi ně nepatří.**

Důkaz: výroční zprávou společnosti NWR Plc za rok 2014 (již součástí spisu jako příloha č. 11 Určovací žaloby Žalované č. 1) – již provedeno k důkazu

měla společnost CERCL Mining B.V. v držení 63,58 % Akcií třídy A ve Společnosti. (...) Po procesu Restrukturalizace kapitálu a Emise práv, které byly dokončeny v říjnu 25014, se vlastnictví CERCL Mining B.V. snížilo na 50,54 %.

tiskovou zprávou (Press release) společností NWR Plc a NWR NV „Completion of the Balance Sheet Restructuring“ ze dne 9. 10. 2014 (již součástí spisu jako příloha č. 12 Určovací žaloby Žalované č. 1) – již provedeno k důkazu

3.4 K důkazním návrhům Žalobce a)

- [41] S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že veškeré důkazní návrhy vznesené Žalobcem a) v Doplnění IS nejsou způsobilými důkazními návrhy, resp. nejsou důkazními návrhy vůbec, neboť nejsou navrženy k prokázání konkrétních skutkových tvrzení.
- [42] Systém civilního soudního řízení vychází z jasného oddělení povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní.⁸ Odborná literatura shrnuje, že **účastník řízení musí nejprve tvrdit rozhodné skutečnosti a následně označit důkazy k jejich prokázání (nikoli naopak)⁹ a že nelze navrhnout důkazní prostředek, aniž by bylo zřejmé, k prokázání jakého tvrzení má směřovat.¹⁰** Judikatura je rovněž ustálena v závěru, že není přípustné nahrazovat povinnost tvrzení rozhodných skutečností prostřednictvím důkazních návrhů (tyto závěry byly vyřčeny ve vztahu k listinám předloženým účastníkem samotným).¹¹ Tím spíše pak není přípustné nahrazovat skutková tvrzení návrhy na provedení důkazů, které si má soud teprve vyžádat od jiných osob. Důkazní návrhy Žalobce a) v Doplnění IS však tyto principy zcela ignorují.
- [43] Na str. 15 Doplnění IS Žalobce a) navrhl, aby si soud v rámci mezinárodní spolupráce od téměř 40 zahraničních subjektů vyžádal informaci, zda byly Věřiteli, a pokud nikoli, pro koho konkrétně držely Dluhopisy. Dále na str. 19 Doplnění IS navrhl provedení jakýchsi písemných souhlasů vlastníků „senior secured notes“ a „senior unsecured notes“ (přičemž není zřejmé,

⁸ JIRSA, Jaromír aj. Občanský soudní řád, 2. část: Soudcovský komentář [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, § 120-121 Důkazní povinnost: „*Důležité a předurčující pro to, jak rychle a účelně bude soud v řízení postupovat, a do jisté míry i pro to, zda bude účastník úspěšný, je zřetelné odlišení povinnosti důkazní od povinnosti tvrdit rozhodné skutečnosti. Účastník musí jednak tvrdit (rozhodné skutečnosti - § 101 odst. 1 písm. a) a jednak prokazovat (na podporu tvrzení označit důkazy - § 101 odst. 1 písm. b)).*“

⁹ BUREŠ, Jaroslav. § 120 [Důkazní povinnost]. In: DRÁPAL, Ljubomír, BUREŠ, Jaroslav, DLOUHÁ, Eva, DOLEŽÍLEK, Jiří, FIALA, Roman, HORÁČEK, Roman, KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, KRBEK, Pavel, KRČMÁŘ, Zdeněk, MAZANEC, Michal, NOVOTNÝ, Zdeněk, POLEDNE, Petr, PUTNA, Mojmir, SIMON, Pavel, ŠEBEK, Roman, ŠTENGLOVÁ, Ivana. Občanský soudní řád I, II. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2009, s. 859.): „*Aby účastník mohl splnit svou zákonnou povinnost označit potřebné důkazy, musí především splnit svou povinnost tvrzení. Předpokladem důkazní povinnosti je tedy tvrzení skutečností účastníkem [§ 101 odst. 1 písm. a)].*“

¹⁰ HROMADA, Miroslav. § 120 [Důkazní povinnost]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta. Občanský soudní řád. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 526.): „*Z uvedeného mimo jiné vyplývá, že nelze navrhnout důkazní prostředek, aniž by bylo zřejmé, k prokázání jakého tvrzení má tento vést. Důkazní návrhy nelze činit ani souhrnně; musí být zřejmé, k jakému tvrzení se ten či onen důkazní prostředek vztahuje.*“

¹¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2019, sp. zn. 30 Cdo 3552/2017: „*Mířil-li žalobce svým dovoláním na to, že relevantní žalobní tvrzení (zejména k okolnostem příčinné souvislosti mezi nezákonnými rozhodnutími a požadovaným ušlým ziskem) bylo možno vytěžit ze žalobcem navržených (a soudem opominutých) důkazů – zejména z účetnictví žalobce a ze znaleckého posudku z oboru ekonomie „ke stanovení ušlého zisku“, pak k tomu lze odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího soudu, podle které povinnost tvrzení rozhodných skutečností nelze nahrazovat prostřednictvím důkazních návrhů (zejména předkládáním listin, např. daňových dokladů).*“

z čeho Žalobce a) dovozuje, že takové dokumenty vůbec existují), k jejichž předložení mají být vyzvány Žalovaná č. 2 a Žalovaná č. 3 (případně navrhuje vyžádání těchto souhlasů od soudu ve Velké Británii). Tyto důkazní návrhy se však nevážou k žádnému skutkovému tvrzení, nýbrž představují jakýsi pokus Žalobce a) o zjištění informací, na jejichž základě by mohl teprve svá skutková tvrzení formulovat. Takový postup není procesně přípustný. Navíc jde o zjevnou snahu obstruovat řízení, neboť Žalobce a) si je dobře vědom, jak časově náročné by bylo provedení těchto nesmyslných důkazních návrhů, překračující hranice několika jurisdikcí.

- [44] Na str. 24 Doplnění IS pak Žalobce a) navrhuje výslech Zdeňka Bakaly, Petra Kadase, Martina Jelínka a „všech svědků“, které navrhl v rámci předchozího řízení před soudem prvního stupně. Ani tyto důkazní návrhy se nevážou k žádnému konkrétnímu skutkovému tvrzení, jsou pouze (bez dalšího) uvedeny pod dlouhým seznamem osob, které Žalobce a) domněle označuje jako osoby v koncernovém vztahu s Žalobcem b). Jak již pak bylo uvedeno výše (srov. odst. [36]), Žalobce a) netvrdí jakékoliv skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovozovat existenci koncernového vztahu jakékoliv z těchto osob k Žalobci b). Nutno doplnit a uzavřít, že **ve vztahu k prokázání, které osoby tvoří se Žalobcem b) koncern, jsou veškeré důkazní návrhy zcela nadbytečné, neboť tato otázka již byla v řízení postavena najisto.**¹²
- [45] Stejně tak je bezobsažný návrh na uložení vysvětlovací povinnosti žalovaným (resp. zejména Žalované č. 2). Podle judikatury citované v Doplnění IS může vysvětlovací povinnost nastoupit v situaci, kdy (i) strana zatížená důkazním břemenem přednese opěrné body skutkového stavu a zvýší tak pravděpodobnost svých skutkových tvrzení a (ii) tato strana objektivně nemá a nemůže mít k dispozici informace o skutečnostech významných pro rozhodnutí ve sporu, avšak protistrana má tyto informace k dispozici. Z toho jasně vyplývá, že ani vysvětlovací povinností nelze nahrazovat absenci základních skutkových tvrzení na straně Žalobce a) a jeho povinnost tvrdit rozhodné skutečnosti. Rovněž tímto návrhem se Žalobce a) snaží nepřipustně zjišťovat informace, na jejichž základě by teprve nějaká skutková tvrzení následně formuloval.
- [46] Ostatní důkazní návrhy Žalobce a) uvedené v Doplnění IS pak vůbec nejsou způsobilé prokázat cokoliv o vztahu mezi Věřiteli a Žalobcem b), protože je lze hodnotit jako zcela nadbytečné.
- [47] **Veškeré důkazní návrhy vznesené v Doplnění IS jsou tedy zjevně návrhy bezobsažnými a obstrukčními a mají sloužit k zakrytí skutečnosti, že v době podání Odpůrčí žaloby Žalobce a) neměl vůbec žádné informace, které by byť jen nasvědčovaly tomu, že Věřitelé jsou osobami blízkými Žalobce b) či osobami tvořícími s Žalobcem b) koncern (a dodnes žádné takové informace nemá ani nevyšly jinak najevo).** Žalobce a) se při podání Odpůrčí žaloby spoléhal na právní názor o aplikaci tříleté lhůty vůči Žalované č. 1 na základě vztahu

¹² K otázce nadbytečnosti důkazu viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2020, sp. zn. 25 Cdo 3536/2018: „*Neakceptování důkazního návrhu účastníka řízení lze založit třemi důvody: Prvním je argument, dle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, dle kterého důkaz není s to ani ověřit, ani vyvrátit tvrzenou skutečnost čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencií. Konečně třetím je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, dle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností ověřeno nebo vyvráceno.*“ (zvýraznění přidáno)

mezi Žalovanou č. 2, Žalovanou č. 3 a Žalobcem b), který se však ukázal jako nesprávný. Výše vyložená pravidla soudního řízení však neumožňují postup, kdy si žalobce bude teprve po výzvě k doplnění tvrzení a důkazů skrze návrhy na uložení ediční a vysvětlovací povinnosti žalovaným zjišťovat informace k tomu, aby vůbec mohl relevantní skutková tvrzení formulovat.

3.5 Shrnutí

[48] S ohledem na výše uvedené lze proto shrnout, že Žalobce a) neunesl ve vztahu k podmínkám pro aplikaci tříleté lhůty pro podání Odpůrčí žaloby ani břemeno tvrzení, natožpak břemeno důkazní, neboť řádně netvrdil, a tedy ani neprokázal, že osoby, v jejichž prospěch Žalobce b) převzal ručitelské závazky ze Smluv, tj. Žalovaná č. 1, resp. Věřitelé, byly v rozhodné době uzavření Smluv osobami blízkými Žalobci b) nebo osobami tvořícími s Žalobcem b) koncern. Žalobcem a) (nově) navržené důkazy nelze provést pro absenci relevantních skutkových tvrzení, k jejichž prokázání by mohly sloužit.

[49] Žalovaná č. 1 pak tvrdí, že podmínka dle § 240 odst. 3 InsZ splněna není, protože:

- (a) v řízení bylo učiněno nesporným a zjištěno, které osoby tvořily v rozhodné době se Žalobcem b) koncern, přičemž Žalovaná č. 1 ani žádný z Věřitelů mezi ně nepatří; a
- (b) kontrolní podíl nad NWR Plc (tj. podíl ve výši přes 50 %) vlastnila před i po Restrukturalizaci 2014 společnost CERCL Mining B.V., která je osobou odlišnou od Žalované č. 1 a nepatří mezi Věřitele, na které tak (i kdyby byli akcionáři NWR Plc) nelze dle § 22 odst. 2 OZ aplikovat omezení vztahující se pro jednání osob blízkých, a tedy se ve vztahu k Žalované č. 1, resp. Věřitelům (jako osobám stojícím mimo koncern Žalobce b), které nejsou ani osobami blízkými Žalobci b)), uplatní jednoletá lhůta pro podání Odpůrčí žaloby, která nebyla Žalobcem a) dodržena. Odpůrčí žalobu Žalobce a) je proto na místě bez dalšího zamítnout.

4. PŘIMĚŘENOST PROTIPLNĚNÍ

4.1 Kritéria pro posuzování přiměřenosti protiplnění

4.1.1 *Kvantitativní hledisko*

[50] V odst. 90 Kasačního rozhodnutí Odvolací soud uvedl, že při hodnocení ekvivalentnosti plnění za sjednání ručitelských závazků je nutno zásadně vycházet ze vztahu mezi **obvyklou cenou plnění a sjednanou cenou** (kvantitativní hledisko), přičemž určení obvyklé ceny plnění je otázkou skutkovou. K tomu připomněl, že „obvyklá cena“, za kterou je ručitel ochoten převzít ručení a s ním spojená rizika, vyjádřená úplatou za poskytnuté ručení obligacním dlužníkem, je odlišná od „ceny ručitelského závazku“, která odpovídá výši ručitelského závazku určené samotným ručitelským prohlášením (poslední věta v odst. 90 Kasačního rozhodnutí).

[51] Žalovaná č. 1 je toho názoru, že navzdory jisté nesrozumitelnosti této části odůvodnění Kasačního rozhodnutí si nelze uvedené konstatování Odvolacího soudu vyložit jinak, než že

přiměřenost protiplnění za převzetí ručitelských závazků dle Smluv se neposuzuje ve vztahu k výši ručitelských závazků (335 mil. EUR),¹³ nýbrž ve vztahu k „obvyklé ceně“, za kterou je ručitel ochoten převzít takový ručitelský závazek a s ním spojená rizika, která je vyjádřena úplatou za poskytnuté ručení vyplácenou obligačním dlužníkem ručiteli. Tedy, jinými slovy, že protiplnění poskytnuté Žalobci b) za převzetí ručení je nutno považovat za přiměřené, pokud odpovídá obvyklé výši úplaty za převzetí takového ručení, která je určena s přihlédnutím k míře rizika, že ručitel bude muset na svůj ručitelský závazek plnit (a v jakém rozsahu).

- [52] **Obvyklá výše úplaty za poskytnuté ručení byla stanovena znaleckými (odbornými) posudky a byla uhrazena Žalobci b) formou přímé odměny za poskytnuté ručení** (o této odměně je blíže pojednáno v kapitole 4.3.1 dále). K tomu si Žalovaná č. 1 dovoluje pro stručnost v plném rozsahu odkázat na (i) znalecký posudek č. 5/22171987/10 ze dne 7. 4. 2010 vypracovaný společností E & Y Valuations s.r.o. a z něj učiněná skutková zjištění soudu prvního stupně v bodě 15.40 Rozsudku, (ii) indikativní ocenění garancí vypracované společností Ernst & Young, s.r.o. ze dne 8. 9. 2014 a z něj učiněná skutková zjištění soudu prvního stupně v bodě 15.76 Rozsudku (dokumenty ad (i) a (ii) společně dále jen jako „**Posudky EY**“), (iii) znalecký posudek společnosti APOGEO Esteem, a.s. ze dne 28. 6. 2019, č. 1627-60-2019 (dále jen „**ZP APOGEO**“), který je součástí spisu a který Žalovaná č. 1 navrhla k důkazu, avšak soud prvního stupně důkaz tímto znaleckým posudkem neprovedl z důvodu hospodárnosti řízení (bod 17.70 Rozsudku), a (iv) vyjádření Žalované č. 1 k ZP APOGEO ze dne 15. 10. 2019.
- [53] Posudky EY i ZP APOGEO vycházely při určení obvyklé výše úplaty za ručení poskytnuté Žalobcem b) z odborného hodnocení (i) pravděpodobnosti (rizika) selhání primárních dlužníků, tj. Žalované č. 2 a Žalované č. 3 (tedy posuzovaly, jak je pravděpodobné / jaké je riziko, že primární dlužníci nebudou schopni své závazky uhradit, a tedy že bude plnit Žalobce b) z titulu ručení), a (ii) výtěžnosti dluhu v případě tohoto selhání (tedy posuzovaly, v jakém rozsahu nebudou primární dlužníci s ohledem na hodnotu svého majetku schopni uhradit své závazky, dojde-li k selhání, a tedy v jakém rozsahu bude muset Žalobce b) plnit na místo nich z titulu ručení). Jinými slovy, posudky komplexně hodnotily **míru rizika, že závazky ze Smluv nebudou řádně a včas splněny obligačními dlužníky**, a to při zohlednění, mimo jiné, hodnoty majetku obligačních dlužníků a Žalobce b) v době uzavření Smluv a poměru této hodnoty k výši ručitelských závazků. **Odvolací soud pak potvrdil, že výše tohoto rizika je v poměru přímé úměry k výši protiplnění, kterou lze považovat jako přiměřenou.**¹⁴

¹³ Ostatně, pokud by tomu tak mělo být a výše protiplnění za převzetí ručení Žalobcem b) by se měla poměřovat s výší ručitelských závazků, která je jasně daná (335 mil. EUR), Odvolacímu soudu nic nebránilo konstatovat v odůvodnění Kasačního rozhodnutí právě tuto konkrétní částku (335 mil. EUR), neboť výše ručitelských závazků Žalobce b) byla obsahem skutkových zjištění soudu prvního stupně a Odvolací soud potvrdil jeho závěr, že Žalobce b) převzal ručitelské závazky právě v této výši.

¹⁴ Postup zvolený v Posudcích EY a ZP APOGEO tedy odpovídá náhledu Odvolacího soudu: „*Co se týče posouzení přiměřenosti protiplnění za poskytnutí ručitelského závazku je podle odvolacího soudu nutno přihlédnout i k poměru výše ručitelského závazku k majetku dlužnice v době, kdy tento závazek nabytla a k poměru výše ručitelského závazku k majetku obligačních dlužníků v době jeho nabytí, tedy z hlediska toho důvodného předpokladu, že závazek bude obligačními dlužníky splněn řádně a včas, protože je*

- [54] Na základě ocenění tohoto rizika dospěli znalci v Posudcích EY k hodnotě obvyklé výše úplaty za ručení Žalobce b), která je tedy dle výše citovaného závazného právního názoru Odvolacího soudu ekvivalentem hodnoty přiměřeného protiplnění za ručení Žalobce b). Přesně ve výši této hodnoty pak byla stanovena odměna za ručení, která byla Žalobci b) postupně na roční bázi vyplácena (viz kap. 4.3.1 dále). ZP APOGEO závěry uvedené v Posudcích EY potvrdil.
- [55] **Všechny tyto posudky tedy prokazují, že Žalobce b) obdržel za poskytnutí ručení dle Smluv (jakož i Smlouvy o vydání dluhopisů 2010) přiměřené protiplnění, neboť výše přímého protiplnění (odměny) za ručení přesně odpovídala (slovy Odvolacího soudu „byla přímo úměrná“) míře rizika, že Žalovaná č. 2 a Žalovaná č. 3 své závazky nesplní, a tedy nastoupí ručení Žalobce b). Již tím je prokázáno, že Žalobce b) obdržel ve smyslu § 240 InsZ za převzetí ručitelských závazků dle Smluv přiměřené protiplnění, nehledě na další protiplnění a výhody plynoucí pro Žalobce b) z Restrukturalizace 2014, která měla ve všech ohledech ryze pozitivní dopad do jeho majetkové sféry (viz dále).**
- [56] Pro úplnost Žalovaná č. 1 již na tomto místě uvádí, že Žalobce b) obdržel za převzetí napadených ručitelských závazků přiměřené protiplnění i v případě, že by se výše protiplnění měla odvíjet čistě od hodnoty ručitelských závazků (335 mil. EUR). Protiplnění a výhody plynoucí Žalobci b) z uzavření Smluv (Restrukturalizace 2014) totiž dalece přesahují tuto částku (viz kap. 4.2 dále).

Důkaz: znalecký posudek APOGEO Esteem, a.s. ze dne 28. 6. 2019, č. 1627-60-2019 (ve spisu)

4.1.2 *Je třeba komplexně zhodnotit celkový dopad převzetí ručení do majetkové sféry Žalobce b)*

- [57] K posuzování přiměřenosti poskytnutého protiplnění Odvolací soud v odst. 69 a 90 Kasačního rozhodnutí uvedl, že se jedná o otázku právní, přičemž **je třeba hodnotit celkový dopad převzetí ručení do majetkové sféry Žalobce b) z hlediska možnosti věřitelů, jimž k datu nabytí účinků sporného právního úkonu svědčila pohledávka za Žalobcem b), dosáhnout vůči Žalobci b) úhrady pohledávek a schopnosti Žalobce b) tyto pohledávky zaplatit.** Odvolací soud v tomto směru odkázal na **rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 2. 2016, sp. zn. 29 Cdo 307/2014** (dále jen „R 64/2017“), a uvedl, že je nutno vycházet z tam uvedených kritérií.¹⁵ V tomto **rozhodnutí, které tvoří ustálenou judikaturu k výkladu § 240 InsZ,**¹⁶ Nejvyšší soud judikoval, že při posuzování přiměřenosti protiplnění nelze kromě kvantitativního hlediska (kap. 4.1.1 výše) pominout:

- (a) dopad sporného právního úkonu do majetkové sféry dlužníka z hlediska možnosti věřitelů, jimž k datu nabytí účinků sporného právního úkonu dlužníka svědčila pohledávka za dlužníkem, dosáhnout vůči dlužníku úhrady pohledávek;

treba přihlédnout k míře rizika, které by sporné úkony znamenaly pro další věřitele dlužnice a výše tohoto rizika je v poměru přímé úměry k výši protiplnění, kterou lze posuzovat jako přiměřenou.“ (str. 22 protokolu z jednání před Odvolacím soudem konaného dne 19. 10. 2020).

¹⁵ Viz str. 21 protokolu z jednání před Odvolacím soudem konaného dne 19. 10. 2020.

¹⁶ Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 2. 2019, sen. zn. 29 ICdo 112/2016 nebo rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 11. 2019, sen. zn. 29 ICdo 178/2017.

- (b) důvody, pro které dlužník sporný právní úkon učinil;
- (c) další okolnosti, za nichž dlužník dotčený právní úkon učinil.

- [58] **Současně Nejvyšší soud v rozhodnutí R 64/2017 zdůraznil, že je třeba přihlídnout ke všem z obsahu spisu plynoucím právně relevantním okolnostem.** Proto Odvolací soud uložil soudu prvního stupně vyhodnotit mimo jiné tvrzení žalovaných o prospěšnosti Restrukturalizace 2014 pro Žalobce b), přihlídnout k poskytnutí prostředků získaných emisí dluhopisů v roce 2010 Žalobci b) a odměny za ručení dle smlouvy o vydání starých dluhopisů z roku 2010 (dále jen „**Smlouva o vydání dluhopisů 2010**“), jakož i k plnění poskytnutému Žalobci b) z prostředků získaných ze Smluv a odměně za ručení dle Smluv (odst. 90 Kasačního rozhodnutí). Všem těmto relevantním okolnostem se Žalovaná č. 1 znovu podrobně věnuje v kapitole 4.2 tohoto vyjádření.
- [59] Odvolací soud stejně jako soud prvního stupně dospěl k závěru, že přestože převzetí ručení podle Smluv je novým závazkem, nelze odhlížet od skutečnosti, že se jedná o náhradu za předchozí závazek, a tedy **k okolnostem emise starých dluhopisů v roce 2010 je nutno přihlížet jako k dalším okolnostem, za nichž Žalobce b) napadené právní úkony (ručitelské závazky dle Smluv) učinil.**¹⁷
- 4.1.3 *Je třeba vzít v úvahu, že prostředky poskytnuté Žalobci b) za jeho ručení byly využity na zvýšení hodnoty jeho majetku*
- [60] Odvolací soud v odst. 90 Kasačního rozhodnutí dále uvedl, že kromě výše poskytnutých prostředků by mělo být hodnoceno i to, na jaký účel byly Žalobcem b) spotřebovány (zda byly využity na zvýšení či zachování hodnoty majetku, sloužícího k uspokojení jeho ostatních věřitelů – např. na investice).
- [61] Tento pokyn může na první přechtení působit poněkud matoucím dojmem, neboť **požadavek na zkoumání dalšího „osudu“ protiplnění nevyplývá ze zákona ani z žádného soudního rozhodnutí, tím méně z ustálené judikatury Nejvyššího soudu, z níž Odvolací soud ve svém Kasačním rozhodnutí z velké části vycházel. Z hlediska ustanovení § 240 odst. 1 InsZ je rozhodující pouze to, zda dlužník za své plnění obdrží přiměřené protiplnění, a nikoliv to, jak s tímto protiplněním následně naloží, což ostatně věřitel ani nemůže jakkoli ovlivnit.**
- [62] Nedávalo by totiž žádný smysl, pokud by případné nezužitkování protiplnění dlužníkem na nějaký konkrétní účel mělo jít v konečném důsledku k tíži věřitele, který jednal v dobré víře a v rámci své transakce s dlužníkem poskytl dlužníkovi za jeho plnění přiměřené protiplnění. Pokud by dlužník například s takto získanými prostředky naložil ne hospodárně a skončil v úpadku, bylo by na odpovědnosti insolvenčního správce, aby tyto následné úkony dlužníka důsledně posoudil z hlediska možné odporovatelnosti a případně vymáhal plnění dlužníka od třetích osob zpět do podstaty. Tyto negativní důsledky by však logicky nemohly stíhat věřitele, který předmětné prostředky dlužníkovi poskytl za účelem protiplnění, nýbrž pouze osoby, které následně tyto prostředky od dlužníka přijaly, aniž by mu za to poskytly přiměřené protiplnění

¹⁷ Viz str. 22 protokolu z jednání před Odvolacím soudem konaného dne 19. 10. 2020.

nebo pro to měly jiný zákonný důvod. V opačném případě by byla odpovědnost za dlužníkův úpadek přenášena prakticky na každého věřitele, s nímž dlužník nedlouho před svým úpadekem obchodoval (přestože by byl obchod ekvivalentní). *Ad absurdum* by touto optikou mohl být za právní úkon bez přiměřeného protiplnění považován i obchod, v rámci něhož sice dlužník za své plnění obdržel přiměřené protiplnění v penězích, ale tyto peníze následně spálil (a nikoliv účelně spotřeboval). K ničemu takovému samozřejmě pokyn Odvolacího soudu nesměřuje.

- [63] Smysl uvedeného pokynu Odvolacího soudu je tak třeba hledat v tom, že soud prvního stupně má v dalším řízení důsledně posoudit a vzít do úvahy všechny relevantní okolnosti týkající se poskytnutého ručení Žalobce b) a za něj získaného protiplnění. Zejména je pak v duchu pokynu Odvolacího soudu na místě zohlednit, že prostředky získané Žalobcem b) za převzetí ručení dle Smluv a Smlouvy o vydání dluhopisů 2010 byly použity jednak na navýšení disponibilních peněžních prostředků Žalobce b), a tedy na **zvýšení hodnoty** jeho majetku sloužícího k uspokojení věřitelů. Jednak na **zachování (nesnížení) hodnoty** majetku Žalobce b) tím, že ze získaných prostředků byly přímo vyplaceny dluhy Žalobce b) (viz zejména kap. 4.3.2 dále), a tím pádem nemusel Žalobce b) na splacení těchto dluhů vynakládat jakékoliv vlastní disponibilní finanční prostředky, které tak mohl v plné míře využít ve prospěch svých ostatních věřitelů.
- [64] V kapitole 4.3.6 níže Žalovaná č. 1 navíc dokládá, že výše investic Žalobce b) za roky 2010–2016 několikanásobně převýšila výši jeho ručitelských závazků dle Smluv. Tyto investice do majetku Žalobce b) by nebylo možné realizovat bez finančních prostředků získaných z emise dluhopisů a Restrukturalizace 2014, které byly poskytnuty Žalobci b). To rovněž svědčí o tom, tyto prostředky byly jednoznačně využity na zvýšení či zachování hodnoty majetku Žalobce b).

4.2 Převzetím napadených ručitelských závazků nedošlo ke zkrácení věřitelů Žalobce b)

- [65] Odvolací soud v odst. 65 Kasačního rozhodnutí uvedl, že v případě, že posuzovaný skutek naplňuje formální kritéria některé ze zvláštních skutkových podstat (§ 240 až § 242 InsZ), avšak není naplněn materiální rys zkrácení (§ 235 odst. 1 InsZ), je na místě odpůřčí žalobu zamítnout.
- [66] **Žalovaná č. 1 pevně setrvává na své argumentaci, že transakcí, při níž nedošlo k reálnému úbytku aktiv dlužníka a jejímž jediným výsledkem bylo snížení jeho závazků o 165 mil. EUR, nemohlo už z podstaty věci (z materiálního hlediska) dojít ke zkrácení věřitelů dlužníka. Jakýkoliv jiný závěr nutně představuje ekonomický nonsens.**
- [67] Žalovaná č. 1 pro tyto účely ještě jednou rekapituluje základní fakta případu, přičemž v podrobnostech si dovoluje odkázat na svá četná předchozí vyjádření k otázce absence jakéhokoli zkrácení věřitelů v důsledku převzetí napadených ručitelských závazků Žalobce b).
- [68] Jak již bylo v tomto řízení zjištěno a prokázáno, na základě Smluv došlo ke snížení ručitelských závazků Žalobce b) z 500 mil. EUR na 335 mil. EUR, tj. o 165 mil. EUR, přičemž:
- (a) původní dluhopisy emitované na základě Smlouvy o vydání dluhopisů 2010 v hodnotě 500 mil. EUR byly zrušeny a nahrazeny Dluhopisy podle SSN v hodnotě 300 mil. EUR;

- (b) rozsah a charakter ručitelských závazků Žalobce b) dle Smlouvy o vydání dluhopisů 2010 a SSN je shodný (Žalobce b) ručí za splacení dluhopisů v plném rozsahu, neodvolatelně a bezpodmínečně); a
 - (c) Žalobce b) ručí za splacení Úvěru dle SSCF ve výši 35 mil. EUR, ale současně má právo na poskytnutí veškerých finančních prostředků z tohoto Úvěru (čl. 3.1 SSCF).
- [69] Jediným efektem uzavření Smluv pro Žalobce b) tedy bylo významné snížení jeho ručitelských závazků, což má samozřejmě pozitivní dopad na možnost uspokojení jeho ostatních věřitelů. Tím jediným, kdo utrpěl újmu, byli právě a pouze držitelé starých dluhopisů (reprezentovaní Žalovanou č. 1), kteří dobrovolně souhlasili (bez dalšího) se snížením svých pohledávek o 165 mil. EUR. Výsledek je *de facto* stejný, jako kdyby došlo k prominutí části dluhu Žalobce b), které však bylo s ohledem na komplexnost věřitelských vztahů skupiny nutno realizovat jako nahrazení starého (vyššího) dluhu novým (nižším) dluhem (aniž by to bylo podmíněno převzetím jakýchkoliv nových (dalších) povinností nad rámec již existujících).
- [70] **Skutečnost, že majetek Žalobce b) se následkem převzetí ručitelských závazků dle Smluv nesnížil, dle judikatury Nejvyššího soudu vylučuje, aby šlo o zkracující právní úkon** (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017, sen. zn. 29 ICdo 76/2015, a tam odkazovaná dřívější rozhodnutí Nejvyššího soudu, zj. rozsudek ze dne 12. 6. 2008, sp. zn. 21 Cdo 4333/2007, a rozsudek ze dne 29. 4. 2010, sp. zn. 29 Cdo 4886/2007).¹⁸
- [71] Současně je nutné znovu připomenout, že podmínky pro vyslovení neúčinnosti dle § 240 InsZ se posuzují k okamžiku uskutečnění odporovaného právního jednání (v daném případě tedy k okamžiku uzavření Smluv). V řízení bylo zjištěno, že věřitelé přihlášení do Insolvenčního řízení Žalobce b) uplatňují pohledávky, které vznikly až v období těsně předcházejícím prohlášení úpadku Žalobce b), tedy dlouho po uzavření Smluv (vyjma Žalované č. 1 a bankovních věřitelů z tzv. „ECA facility“, kteří se však přímo účastnili Restrukturalizace 2014 a dobrovolně souhlasili s úpravou svých věřitelských pozic, tedy nemohli být zkráceni). Neexistují tedy žádní věřitelé Žalobce b) z rozhodné doby, kteří by mohli být napadenými právními jednáními Žalobce b) zkráceni, neboť veškeré pohledávky takových věřitelů byly v plném rozsahu uspokojeny ještě před zahájením Insolvenčního řízení.

¹⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017, sen. zn. 29 ICdo 76/2015: „*Odvolací soud v daných souvislostech správně vystihl, že pro závěr, že se dlužníkův majetek následkem převodu věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty na jiného nesnížil (tedy, že dlužník za tento majetek obdržel „přiměřené protiplnění“)* není bez dalšího významný jen obsah smlouvy nebo jiného ujednání a že o tzv. ekvivalentní právní úkon dlužníka jde jen tehdy, jestliže za převedené věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty se dlužníku opravdu (reálně) dostala jejich obvyklá cena nebo jiná skutečně přiměřená (rovnocenná) náhrada. Závěry, jež Nejvyšší soud k této otázce přijal především v R 30/2009 (při výkladu § 42a obč. zák.) a v rozsudku sp. zn. 29 Cdo 4886/2007 (při výkladu § 42a obč. zák. ve spojení s § 16 ZKV) jsou uplatnitelné i při výkladu § 240 insolvenčního zákona.“ (zvýraznění přidáno)

- [72] Lze proto uzavřít, že převzetím ručitelských závazků dle Smluv nedošlo k jakémukoliv zkrácení věřitelů Žalobce b), a to primárně proto, že:
- (a) majetek Žalobce b) se převzetím ručitelských závazků vůči Žalované č. 1 dle Smluv nijak nesnížil (resp. vůbec nezměnil), neboť jimi byl pouze nahrazen původní větší ručitelský závazek Žalobce b) vůči Žalované č. 1 dle Smlouvy o vydání dluhopisů 2010; jediným výsledkem transakce proto bylo snížení ručitelských závazků Žalobce b) z 500 mil. EUR na 335 mil. EUR (o 165 mil. EUR);
 - (b) podmínky pro vyslovení neúčinnosti dle § 240 InsZ se posuzují k okamžiku uskutečnění odporovaného právního jednání (tj. uzavření Smluv obsahujících ručitelský závazek); zkrácení je tedy nutno posuzovat z hlediska možnosti uspokojení věřitelů, jimž svědčila pohledávka za Žalobcem b) k okamžiku uzavření Smluv; a
 - (c) všechny pohledávky věřitelů Žalobce b) existující v rozhodné době (uzavření Smluv) byly plně uspokojeny, možnost jejich uspokojení tedy nebyla v důsledku uzavření Smluv nijak zkrácena (vyjma pohledávek bankovních věřitelů z tzv. Smlouvy o ECA úvěru, kteří však s podmínkami Restrukturalizace 2014 souhlasili, a tedy nelze hovořit o tom, že by byli zkráceni).
- [73] I pokud by tedy soud prvního stupně shledal, že všechny podmínky uvedené v § 240 InsZ byly formálně naplněny, je s ohledem na výše uvedený názor Odvolacího soudu a při zohlednění celkového dopadu napadených ručitelských závazků do majetkové sféry Žalobce b) třeba Odpůrcí žalobu Žalobce a) zamítnout proto, že těmito právními jednáními Žalobce b) nedošlo ke zkrácení možnosti uspokojení jeho věřitelů.

4.3 Žalobce b) obdržel za převzetí ručitelských závazků více než přiměřené protiplnění

4.3.1 *Odměna za ručení*

- [74] Dle Odvolacího soudu (odst. 90 Kasačního rozhodnutí) je třeba do protiplnění poskytnutého Žalobci b) zahrnout odměnu vyplacenou Žalobci b) za převzetí ručení podle Smlouvy o vydání dluhopisů 2010 a odměnu vyplacenou Žalobci b) za převzetí ručení dle SSN a SSCF.
- [75] Přehled odměn za ručení vyplacených Žalobci b) za jednotlivé roky (2010–2016) je uveden v následující tabulce. Tabulka obsahuje rovněž odkazy na příslušné pasáže výročních zpráv Žalobce b), z nichž jsou informace o výši odměn za ručení čerpány. Všechny tyto výroční zprávy již byly v řízení provedeny k důkazu a soud učinil informace o výši vyplacených odměn za ručení součástí svých skutkových zjištění (viz odkazy na příslušné části Rozsudku). Součástí skutkových zjištění soudu prvního stupně byly rovněž informace o tom, jakým způsobem a v jaké výši byla odměna za ručení sjednána (viz body 15.40, 15.79 a 15.80 Rozsudku). Proto, co se týče odměn za ručení, není třeba v dalším řízení provádět jakékoliv další dokazování.

Tabulka 1: Přehled výše odměn za ručení vyplacených Žalobci b)

Rok	Odměna za ručení (v tis. Kč)	Kurz EUR/CZK	Odměna v tis. EUR (orientační přepočet) ¹⁹	Odkaz na Rozsudek	Odkaz na výroční zprávu
2010	47 645	25,29	1 883,95	bod 15.34	str. 98 a 114
2011	62 258	24,59	2 532,25	bod 15.59	str. 77
2012	65 887	25,14	2 620,49	bod 15.60	str. 67
2013	57 471	25,97	2 212,64	bod 15.61	str. 63
2014	60 433	27,53	2 194,93	bod 15.63	str. 74
2015	78 235	27,28	2 867,54	bod 15.121	str. 54
1-5/2016	25 922	27,04	958,80	bod 15.122	str. 56
CELKEM	397 851		15 270,59		

Zdroj: vlastní zpracování Žalované č. 1

- [76] **Lze shrnout, že v období let 2010–2016 byla Žalobci b) vyplacena na odměnách za ručení, převzaté na základě Smlouvy o vydání dluhopisů 2010 a následně na základě SSN a SSCF, částka ve výši téměř 400 mil. Kč (397 851 tis. Kč), tj. cca 15,2 mil. EUR.**

4.3.2 Splacení dluhů Žalobce b) z prostředků získaných emisí dluhopisů v roce 2010

- [77] Dle Odvolacího soudu je třeba při hodnocení přiměřenosti protiplnění přihlédnout k poskytnutí prostředků získaných emisí dluhopisů v roce 2010 Žalobci b) (odst. 90 Kasačního rozhodnutí). Jak již Žalovaná č. 1 tvrdila v předchozím průběhu řízení a jak podrobně rekapituluje níže, **finálním beneficentem prakticky všech těchto prostředků byl Žalobce b), a tedy je logické, že za závazek Žalovaného č. 2 za splacení dluhopisů dle Smlouvy o vydání dluhopisů 2010 ručil.**
- [78] V dosavadním řízení již bylo zjištěno a prokázáno, že:
- (a) Žalovaná č. 2 získala prodejem „starých dluhopisů“ dle Smlouvy o vydání dluhopisů 2010 částku 465 500 000 EUR dne 20. 4. 2010 a částku 24 989 843,75 EUR dne 18. 5. 2010, celkem 490 489 843,75 EUR (body 18.24 a 18.6 Rozsudku);
 - (b) z takto získaných peněžních prostředků byl splacen syndikovaný úvěr poskytnutý Žalobci b), což bylo prokázáno výroční zprávou Žalobce b) za rok 2010 a výroční zprávou Žalované č. 2 za rok 2010 (body 18.24 a 18.9 Rozsudku);
 - (c) dluh Žalobce b) ze syndikovaného úvěru existující ke dni 27. 4. 2010 ve výši 2 361 263 mil. Kč a 245 845 tis. EUR (tj. celkem cca 339 mil. EUR) byl splacen v plné výši, a to částečně z vlastních zdrojů Žalobce b) (182 500 tis. EUR) a částečně z prostředků získaných z emise dluhopisů (2 361 263 tis. Kč a 63 345 tis. EUR) (bod 15.34 Rozsudku).

¹⁹ Výše odměny za ručení je ve výročních zprávách uváděna v korunách. Pro možnost porovnání s výší ručiteckých závazků (335 mil. EUR) Žalovaná č. 1 uvádí též orientační částky v eurech (orientační přepočet z Kč na EUR byl v proveden dle údajů ČNB o průměrném kurzu EUR/CZK v období, za nějž byla příslušná výroční zpráva zpracována). Např. pro účely přepočtu odměny obdržené v roce 2014 byl použit průměrný kurz EUR/CZK v roce 2014: 1 EUR = 27,533 Kč.

- [79] Jinými slovy, v řízení již bylo zjištěno a prokázáno, že **z prostředků získaných emisí dluhopisů v roce 2010, za jejichž splacení Žalobce b) ručil, byla přímo Žalobci b) poskytnuta částka celkem 2 361 263 tis. Kč a 63 345 tis. EUR, tj. cca 4 miliardy Kč, resp. 156 mil. EUR.** Výše uvedené číselné informace jsou vyobrazeny v následující tabulce.

Tabulka 2: Splacení dluhu Žalobce b) ze syndikovaného úvěru v dubnu 2010²⁰

Splacení dluhu z:	V tis. EUR	V tis. Kč	Kurz EUR/CZK	Odkaz na výroční zprávu za rok 2010
z vlastních zdrojů	182 500,00	4 615 425,00	25,29	str. 92
z prostředků získaných z emise dluhopisů v roce 2010	93 367,46	2 361 263,00	25,29	str. 92
	63 345,00	1 601 995,05	25,29	str. 92
Žalobci b) poskytnuto z prostředků z emise dluhopisů CELKEM	156 712,46	3 963 258,05		
Splacení dluhu celkem	339 212,46	8 578 683,05		

Zdroj: vlastní zpracování Žalované č. 1

- [80] V řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že celkově bylo na syndikovaný úvěr v dubnu 2010 splaceno 678 284 tis. EUR, a to primárně z prostředků získaných z první fáze emise dluhopisů (465,5 mil. EUR) a ve zbývajících částech z vlastních zdrojů (bod 15.35 Rozsudku; str. 77, 118 a 119 konsolidované výroční zprávy Žalované č. 2 za rok 2010).²¹ Část syndikovaného úvěru dlužil přímo Žalobce b) (viz odst. [78] písm. (b) a (c) výše), zbývajících část dlužila Žalovaná č. 2, přičemž Žalobce b) za tento dluh Žalované č. 2 ze syndikovaného úvěru ručil. To vyplývá z poznámky u bodu 23 na str. 119 konsolidované výroční zprávy Žalované č. 2 za rok 2010²² a z informací pod bodem 19 na str. 75 (nekonsolidované) výroční zprávy Žalobce b) za rok 2009.²³
- [81] Z toho vyplývá, že **rovněž zbývajících část prostředků získaná Žalovanou č. 2 z první fáze emise dluhopisů v roce 2010 ve výši cca 309,5 mil. EUR (465,5 minus 156 mil. EUR) byla použita ve prospěch Žalobce b), neboť z těchto prostředků byla uhrazena odpovídající**

²⁰ Tabulka opět pracuje s orientačními přepočty částek z Kč na EUR a obráceně. Originální měna je uvedena standardním písmem, přepočtená měna je uvedena *kurzívou*. Např. z vlastních zdrojů splatil Žalobce b) částku 182 500 tis. EUR, což v přepočtu činí cca. 4 615 425 Kč.

²¹ Str. 119 konsolidované výroční zprávy Žalované č. 2 za rok 2010: „Skupina splatila nesplacenou část Syndikovaného úvěru v dubnu 2010. Celková částka jistiny splacená podle Syndikovaného úvěru činí 678 284 tis. EUR. Splacení bylo realizováno částečně pravidelnou splátkou v únoru 2010 a částečně s použitím čistých výnosů z nabídkového řízení na vydání Prioritních zajištěných dluhopisů s kuponem 7,875% v celkové hodnotě 500 000 tis. EUR (viz Poznámka 24) a stávajících peněžních prostředků v dubnu 2010.“

²² Tam se mj. uvádí: „Roku 2009 byl Syndikovaný úvěr zajištěn akciemi společností OKD a OKK, a během roku 2009 se následující subjekty staly dodatečnými ručiteli tohoto úvěru: NWR Energy, CZECH-KARBON a NWR Energetyka PL. **Společnost OKD byla ručitelem části Syndikovaného úvěru, které Společnost čerpala v roce 2007.**“ (zvýraznění přidáno)

²³ Tam se mj. uvádí: „Společnost OKD, a.s. poskytla mateřské společnosti NWR N.V. záruku platnou do 14. 2. 2013 za její závazky ze syndikovaného úvěru oceněnou znalcem k 30. 6. 2007 částkou 243,6 mil. Kč. Za poskytnutí této záruky přísluší společnosti roční odměna.“

část dluhu Žalované č. 2 ze syndikovaného úvěru, za jehož splacení Žalobce b) ručil. V tomto rozsahu cca 309,5 mil. EUR tedy došlo k zániku ručitého závazku Žalobce b).

Důkaz: konsolidovanou výroční zprávou Žalované č. 2 za rok 2010, zj. str. 77, 118 a 119 (*založená v obchodním rejstříku ve sbírce listin Žalobce b) pod sp. zn. B 2900/SL190/KSOS*)
 výroční zprávou Žalobce b) za rok 2009, zj. str. 75 (*založená v obchodním rejstříku ve sbírce listin Žalobce b) pod sp. zn. B 2900/SL164/KSOS*)

4.3.3 Nenávratné akcionářské půjčky

[82] V řízení již bylo zjištěno a prokázáno, a to zejména z přehledu akcionářských půjček a jejich kapitalizací do kapitálu Žalobce b) v letech 2010 až 2016 (příloha č. 8 Určovací žaloby Žalované č. 1) a z výročních zpráv Žalobce b) za roky 2014–2015, že:

- (a) v důsledku Restrukturalizace 2014 získala skupina NWR nový kapitál v celkové výši **185 mil. EUR**, z toho **35 mil. EUR** formou Úvěru (dle SSCF) a zbytek díky emisi nových konvertibilních dluhopisů (viz skutkový závěr v bodě 18.30 Rozsudku);
- (b) dne 5. 9. 2014, tedy v přímé souvislosti s Restrukturalizací 2014 uskutečněnou v průběhu září a října 2014, byla mezi, mimo jiné, Žalobcem b), Žalovanou č. 2 a Žalovanou č. 3 uzavřena smlouva o úvěru nazvaná „Master Loan Agreement“ (dále jen „**Master Loan Agreement**“ nebo „**MLA**“); MLA upravovala podmínky využívání peněžních prostředků získaných mj. prostřednictvím SSCF pro potřeby Žalobce b), který mohl na základě MLA kdykoliv požádat některou ze společností ve skupině NWR o úvěr a peněžní prostředky mu měly být ihned poskytnuty (body 15.75 a 18.29 Rozsudku);
- (c) na základě Master Loan Agreement poskytla Žalovaná č. 3 v letech 2014–2016 Žalobci b) formou vnitroskupinových půjček prostředky v celkové výši **29 mil. EUR** (dále jen „**Půjčka 29 mil. EUR**“);²⁴ Půjčka 29 mil. EUR nebyla nikdy splacena a Žalovaná č. 3 svou pohledávku nepřihlásila do Insolvenčního řízení Žalobce b), v důsledku čehož se Půjčka 29 mil. EUR stala **nenávratnou** (body 15.10, 15.111, 15.115, 15.73, 15.81 a 18.29 Rozsudku); finanční prostředky tvořící Půjčku 29 mil. EUR pocházely z Úvěru 35 mil. EUR načerpaného Žalovanou č. 3 na základě SSCF (viz bod (a) výše); tento Úvěr byl dle článku 3.1 SSCF určen výlučně na krytí provozních výdajů Žalobce b), přičemž skutečnost, že tyto prostředky byly skutečně použity na provozní účely Žalobce b), byla v řízení prokázána (bod 43.24 Rozsudku); k Půjčce 29 mil. EUR viz také kap. 4.3.4 dále;
- (d) na základě Master Loan Agreement poskytla Žalovaná č. 2 v letech 2014–2016 Žalobci b) formou vnitroskupinových půjček z prostředků získaných díky Restrukturalizaci 2014 (viz bod (a) výše) částku v celkové výši **35 mil. EUR**; tato půjčka nebyla nikdy splacena

²⁴ Skutečnost, že Půjčka 29 mil. EUR byla Žalobci b) reálně poskytnuta a nebyla splacena, potvrdil sám Žalobce b) ve svém insolvenčním návrhu (viz také bod 15.10 Rozsudku).

a Žalovaná č. 2 svou pohledávku nepřihlásila do Insolvenčního řízení Žalobce b), v důsledku čehož se půjčka stala **nenávratnou**²⁵ (body 15.10, 15.111 a 15.115 Rozsudku).

- [83] Z výše uvedeného plyne, že **z prostředků získaných Žalovanou č. 2 a Žalovanou č. 3 díky Restrukturalizaci 2014 a v rámci ní uzavřených Smluv, obsahujících ručitelské závazky Žalobce b), bylo Žalobci b) formou nenávratných půjček poskytnuto 64 mil. EUR (viz skutkový závěr v bodě 18.32 Rozsudku).** To bylo potvrzeno také Odvolacím soudem (odst. 83 Kasačního rozhodnutí na konci). Tyto půjčky Žalobce b) svým ovládajícím osobám nikdy nesplatil a už ani nesplatí, neboť zanikly účinností reorganizačního plánu Žalobce b) (§ 356 odst. 1 InsZ). Slovy Odvolacího soudu se tedy bezpochyby jedná o „výhodu, která je výhodou i z hlediska možnosti uspokojení jiných věřitelů Žalobce b)“ (odst. 90 Kasačního rozhodnutí).
- [84] V řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, a to zejména z přehledu akcionářských půjček a jejich kapitalizací do kapitálu Žalobce b) v letech 2010 až 2016 (příloha č. 8 Určovací žaloby Žalované č. 1) a z výročních zpráv Žalobce b) za roky 2010–2016, že:
- (a) Žalobce b) od roku 2010 do zahájení Insolvenčního řízení v roce 2016 obdržel prostřednictvím vnitroskupinových úvěrů/půjček od Žalované č. 2 a Žalované č. 3 celkem částku ve výši **612 mil. EUR** (úvěry/půjčky byly poskytnuty v celkové výši 764 mil. EUR, přičemž 152 mil. EUR bylo Žalobcem b) v průběhu let 2010–2012 splaceno); uvedená částka 612 mil. EUR zahrnuje i vnitroskupinové půjčky ve výši 64 mil. EUR uvedené zvlášť²⁶ v odst. [82] a [83] výše (body 15.115, 15.10 a 15.111 Rozsudku);
 - (b) z takto poskytnutých úvěrů/půjček byla v průběhu let 2014–2015 kapitalizována do vlastního kapitálu Žalobce b) částka v celkové výši **586 mil. EUR**, kterou tak Žalobce b) nemusel Žalovaným č. 2 a 3 nikdy reálně splatit (bod 15.115 Rozsudku);
- [85] Čerpání a kapitalizace vnitroskupinových úvěrů/půjček přehledně znázorňují následující tabulky:

Tabulka 3: Vnitroskupinové úvěry/půjčky poskytnuté Žalobci b) v období 2010–2016

Úvěr	Věřitel	Rok	Výše (v tis. EUR)	Odkaz na Rozsudek	Odkaz na výroční zprávu	Částka uvedená ve výroční zprávě
1a	NWR NV	2010	505 000	nepřímo bod 15.34	str. 50, 91 (1.-3. tranše)	1 732 mil. Kč (cca 65 mil. EUR) a 435 mil. EUR
1b	NWR NV	2012	120 000	nepřímo bod 15.59	str. 62, 86 (4. tranše)	120 mil. EUR
2a	NWR NV	2014	67 000	nepřímo bod 15.60	str. 55, 68	2 079 318 tis. Kč (cca 75 mil. EUR)
MLA	NWR BV	2014	25 000	bod 15.10 a 18.32	str. 55, 68	693 mil. Kč (cca 25 mil. EUR)

²⁵ Skutečnost, že prostředky v celkové výši 35 mil. EUR byly Žalobci b) reálně poskytnuty a nebyly splaceny, potvrdil sám Žalobce b) ve svém insolvenčním návrhu (viz také bod 15.10 Rozsudku).

²⁶ Žalovaná č. 1 tyto půjčky v celkové výši 64 mil. EUR uvádí zvlášť proto, že pocházejí z prostředků získaných díky uzavření Smluv, a tedy mají přímou souvislost s napadenými ručitelskými závazky Žalobce b). Ostatní vnitroskupinové půjčky (za období 2010–2014) byly čerpány z prostředků získaných Žalovanou č. 2 z emise starých dluhopisů v roce 2010, což je rovněž relevantní (viz odst. [59] výše).

2b	NWR NV	2015	8 000	nepřímo bod 15.60	str. 55, 68	2 079 318 tis. Kč (cca 75 mil. EUR)
MLA	NWR BV	2015	4 000	body 15.10 a 18.32	str. 37, 52	zvýšení závazku z 693 mil. Kč na 783 mil. Kč
MLA	NWR NV	2015	25 000	body 15.10 a 18.32	str. 51	25 mil. EUR
MLA	NWR NV	2016	10 000	body 15.10 a 18.32	str. 51	zvýšení závazku z 675 mil. Kč na 945 mil. Kč
			764 000			

Zdroj: vlastní zpracování Žalované č. 1

Tabulka 4: Kapitalizace vnitroskupinových úvěrů/půjček poskytnutých Žalobci b)

Úvěr	Rok	Kapitalizovaná částka (zaokrouhleno na tis. EUR)	Odkaz na Rozsudek	Odkaz na příslušnou výroční zprávu Žalobce b)
1	2014	266 000	bod 15.63	str. 69
1	2015	207 000	bod 15.111	str. 51
1	2015	38 000	bod 15.111	str. 51
2	2015	75 000	bod 15.111	str. 51
		586 000		

Zdroj: vlastní zpracování Žalované č. 1

- [86] Kapitalizace (tzv. *debt-equity swap*) spočívá v tom, že dluh věřitele je konvertován do ekvity, tedy na straně pasiv dlužníka dochází současně ke snížení jeho cizího kapitálu (závazků) a k navýšení jeho vlastního kapitálu. Dlužník nemusí věřiteli splácet dluh, výměnou za což věřitel nabývá, popř. zvyšuje/upevňuje, svoji majetkovou účast v dlužníku. Tato standardní ekonomická operace se využívá ke zlepšení kapitálové struktury dlužníka a jeho cash flow, snižuje zadluženost dlužníka a vede ke snížení nákladů dlužníka na obsluhu dluhu (úroky).
- [87] V případě Žalobce b) byla od Restrukturalizace 2014 jeho jediným akcionářem Žalovaná č. 3. V důsledku kapitalizací provedených po Restrukturalizaci 2014 v letech 2014–2015 sice došlo k posílení vlastního kapitálu Žalobce b), akcionářský podíl Žalované č. 3 však zůstal stejný (100 %). Dluhy Žalobce b) z kapitalizovaných úvěrů/půjček kapitalizací zanikly a Žalovaná č. 3 se mohla uspokojit jen z titulu své majetkové účasti v Žalobci b). Ta se ovšem v důsledku zahájení Insolvenčního řízení stala zcela bezcennou. Žalovaná č. 3 ani Žalovaná č. 2 neobdržely a neobdrží v Insolvenčním řízení Žalobce b) žádné plnění. Dle § 335 odst. 2 InsZ v reorganizaci platí, že výše pohledávky vyplývající z účasti společníka nebo člena dlužníka ve společnosti nebo v družstvu je rovna nule, přičemž reorganizační plán Žalobce b) s uspokojením Žalované č. 3 nepočítal. Současně Žalovaná č. 2 ani Žalovaná č. 3 nepřihlásily do Insolvenčního řízení ani své zbývající (nekapitalizované) pohledávky za Žalobcem b), které tak zanikly účinností reorganizačního plánu Žalobce b) v souladu s § 356 odst. 1 InsZ (viz odst. [82] výše).
- [88] Výsledek je tedy takový, že Žalovaná č. 2 a Žalovaná č. 3 byly – díky financování skupiny NWR prostřednictvím emisí dluhopisů v roce 2010 a 2014 a Úvěru ve výši 35 mil. EUR z roku 2014 (SSCF) – schopny poskytnout Žalobci b) prostřednictvím vnitroskupinových úvěrů a půjček finanční prostředky v celkové výši jistiny **612 mil. EUR**, přičemž tyto

prostředky nebyly a nebudou Žalobcem b) již nikdy splaceny, a to s ohledem na (i) kapitalizaci podstatné části těchto dluhů ve spojení s nulovým plněním na pohledávky Žalované č. 3 vyplývající z účasti v Žalobci b) v Insolvenčním řízení, a (ii) nepřihlášení pohledávek, které nezanikly kapitalizací, ze strany Žalované č. 2 a Žalované č. 3 do Insolvenčního řízení Žalobce b). Jedná se tedy reálně o nenávratné půjčky.

- [89] Z těchto úvěrových prostředků byl financován provoz Žalobce b) v době krize na trhu s uhlím, tedy byly využity na zvýšení, resp. zachování hodnoty majetku Žalobce b), z něhož byly následně v Insolvenčním řízení uspokojeny přihlášené pohledávky ostatních věřitelů Žalobce b) (skutečnost, že Žalobce a) celý tento majetek prodal státu za směšných 80 mil. Kč, už je věc jiná). Rovněž vnitroskupinové úvěry/půjčky ve výši 612 mil. EUR je tak třeba považovat za protiplnění, resp. výhodu plynoucí Žalobci b) z Restrukturalizace 2014 a napadených právních jednání, která je výhodou i z hlediska možnosti uspokojení ostatních věřitelů Žalobce b) a kterou v souladu se závazným právním názorem Odvolacího soudu musí soud prvního stupně zohlednit v rámci posuzování, zda protiplnění poskytnuté Žalobci b) za převzetí napadených ručitelských závazků bylo přiměřené.

4.3.4 Prostředky získané Žalobcem b) z Úvěru poskytnutého dle SSCF

- [90] V odst. 71 Kasačního rozhodnutí Odvolací soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2014, sen. zn. 29 ICdo 14/2012 (dále jen „**R 113/2014**“), uvedl, že „*jen z toho, že Dlužnice, která se zaručila za dluh NWR B.V. ve výši jistiny 35 mil. Eur dle Smlouvy o úvěru, získala ze zajištěných prostředků 29 mil. Eur na „svůj provoz“, bez dalšího rovněž nelze učinit závěr o ekvivalentnosti jí poskytnutého protiplnění, když samotné umožnění jejího dalšího provozu nelze jako poskytnutí „protihodnoty“ posuzovat*“. (zvýraznění přidáno)
- [91] Odvolací soud ovšem zřejmě nezohlednil zásadní odlišnosti tam posuzovaného skutkového stavu od skutkového stavu ve zdejším řízení. V rozhodnutí R 113/2014 byla skutková situace taková, že jediný jednatel a společník po dohodě s věřitelem dodatečně přistoupil k úvěrovým závazkům své společnosti, jejímž prostřednictvím podnikal, aniž by za to obdržel jakékoliv majetkové protiplnění. Tímto „dozajištěním“ reálně umožnil další provoz společnosti, neboť věřitel by bez přistoupení společníka k dluhům společnosti úvěr akceleroval (resp. neposkytl další financování) a společnost by nevyhnutelně mířila k úpadku. Společník byl na podnikání své společnosti příjmově závislý – „záchrana“ společnosti a „umožnění“ jejího dalšího provozu tak znamenaly současně „záchranu“ jejího jediného společníka (byť pouze dočasnou).
- [92] **Dlužník v R 113/2014 tedy neobdržel za své právní jednání (přistoupení k dluhu) žádné majetkové protiplnění.** Spoléhal se na své potenciální budoucí příjmy plynoucí z toho, že bude zachován provoz společnosti a společnost bude generovat zisk. Proto bylo v později zahájeném insolvenčním řízení na majetek společníka tomuto přistoupení k dluhu úspěšně odporováno jakožto zvýhodňujícímu právnímu úkonu. Nejvyšší soud přitom odmítl argumentaci dlužníka (tj. společníka), že umožnění dalšího financování a provozu společnosti, jež byla zdrojem finančních prostředků dlužníka, lze považovat za přiměřené protiplnění ve smyslu § 241 odst. 5 písm. b) InsZ, resp. přiměřenou protihodnotu ve smyslu § 241 odst. 5 písm. a) InsZ.

- [93] V případě Žalobce b) však byla situace zcela jiná. **Žalobce b) za převzetí ručitého závazku dle SSCF ve výši 35 mil. EUR obdržel dle sjednaných podmínek přímo z prostředků načerpaných dle SSCF částku 29 mil. EUR v penězích (tj. Půjčka 29 mil. EUR).** Jak již bylo uvedeno v odst. [82] výše, Úvěr dle SSCF byl od samotného počátku určen Žalobci b), který jej pouze čerpal skrze svoji mateřskou společnost (Žalovanou č. 3), přes kterou peníze pouze „protekly“. **Žalobce b) tedy na rozdíl od dlužníka v R 113/2014 obdržel přímé, reálné a materiální protiplnění za převzetí ručení dle SSCF, jehož výše byla více než přiměřená výši převzatého závazku.** Žalobce b) byl beneficentem Úvěru dle SSCF, a proto je standardní, že splacení tohoto Úvěru zajišťoval svým ručitelským závazkem.
- [94] Je sice pravdou, že částka 29 mil. EUR byla Žalobci b) poskytnuta formou půjčky čerpané na základě Master Loan Agreement, avšak je třeba zohlednit, že tato půjčka nebyla nikdy splacena a pohledávka z titulu této půjčky nebyla Žalovaným č. 3 přihlášena do Insolvenčního řízení Žalobce b). Jedná se tedy o nenávratnou půjčku (viz výše odst. [82] písm. (c)).
- [95] **Skutečnost, že Žalobce b) nenávratně obdržel od Žalované č. 3 z prostředků získaných na základě SSCF částku 29 mil. EUR (tj. téměř celou částku Úvěru, za jehož splacení se Žalobce b) zaručil), již byla v řízení prokázána (bod 43.24 Rozsudku). Tím byla prokázána i skutečnost, že Žalobce b) obdržel za převzetí ručitého závazku dle SSCF přiměřené protiplnění. Judikát R 113/2014 není pro daný případ příslušný, neboť skutkový stav, ze kterého odkazované rozhodnutí vychází, je zcela odlišný než ve zdejším řízení.**
- 4.3.5 *Další výhody plynoucí pro Žalobce b) (potažmo jeho věřitele) z převzetí ručitelství závazků*
- [96] Jak bylo konstatováno v Rozsudku (skutkové závěry v bodě 16.30 až 16.32), Restrukturalizace 2014 měla z hlediska Žalobce b) především za následek, že došlo ke snížení jeho ručitelství závazků z 500 mil. EUR na 335 mil. EUR a skupina NWR získala nový kapitál v celkové výši 185 mil. EUR, z čehož Žalobce b) těžil prostřednictvím vnitroskupinových půjček a úvěrů. **Celkový nesplacený dluh skupiny NWR klesl z 825 mil. EUR na 535 mil. EUR, čímž došlo ke snížení celkových nákladů na obsluhu dluhů. Kromě toho byla prodloužena splatnost dluhopisů na rok 2020 a splatnost dluhů dle Smlouvy o ECA úvěru na rok 2016.** Finanční situace skupiny NWR, včetně Žalobce b), se díky Restrukturalizaci 2014 konsolidovala a rapidně zlepšila, když skupině byly odpuštěny dluhy v rozsahu 290 mil. EUR, z toho Žalobci b) ve výši 165 mil. EUR, a splatnost největších závazků byla posunuta v čase na dobu, až selepší situace na trhu s uhlím a jeho ceny budou opět stoupat (což se v roce 2016 skutečně stalo).
- [97] Odvolací soud v odst. 72 Kasačního rozhodnutí s odkazem na R 113/2014 a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2017, sen. zn. 29 ICdo 97/2015, uvedl, že snížení zátěže úhrady úroků a prodloužení lhůty splatnosti závazků z dluhopisů z roku 2018 na rok 2020 nelze považovat za majetkovou „proti hodnotu“. Dle Žalované č. 1 ovšem nemůže být sporu o tom, že **tyto skutečnosti měly příznivý dopad do majetkové sféry Žalobce b) z hlediska možnosti uspokojení věřitelů, jimž v době převzetí ručitelství závazků dle Smluv (září a říjen 2014) svědčila pohledávka za Žalobcem b).** Jedná se proto o relevantní výhodu,

resp. okolnost, k níž je nadepsaný soud v souladu s R 64/2017 a závazným právním názorem Odvolacího soudu povinen přihlédnout (viz kap. 4.1.2 výše).

- [98] Odvolací soud v odst. 72 Kasačního rozhodnutí dále uvedl, že z výhodnosti Smluv pro skupinu NWR nelze bez dalšího dovozovat přiměřenost poskytnutého protiplnění za Žalobcem b) převzaté závazky. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 12. 2015, sen. zn. 29 ICdo 48/2013 (dále jen „**R 106/2016**“), z nějž citoval následující pasáž: „*argumentaci prospěšností dohody, na jejímž základě byly uzavřeny zástavní smlouvy, pro celý koncern (...) je nutno odmítnout jako nesprávnou, vedla-li dohoda k tomu, že dlužník měl takto zachraňovat mateřskou společnost zatěžováním vlastního majetku a **vyroběním nového (zástavního) věřitele (...)** k újmě svých stávajících věřitelů se splatnými pohledávkami.*“ (zvýraznění přidáno)
- [99] S výše uvedeným lze jistě v obecné rovině souhlasit, ovšem v případě napadených ručitelských závazků Žalobce b) ze Smluv je odkaz na R 106/2016 zcela nepřiléhavý, neboť vychází ze zcela odlišného skutkového stavu, jak již Žalovaná č. 1 vysvětlovala mimo jiné ve svém podání ze dne 1. 9. 2020 (viz odst. [6] a poznámku pod čarou č. 2 odkazovaného vyjádření). Žalobce b) samozřejmě žádného nového (natož zajištěného) věřitele nevyráběl, neboť nové ručitelské závazky z roku 2014 pouze nahrazovaly jeho staré ručitelské závazky z roku 2010. Žalovaná č. 1 byla věřitelem Žalobce b) z titulu ručení již od roku 2010, přičemž jediným důsledkem převzetí nových ručitelských závazků Žalobce b) dle Smluv v roce 2014 bylo **snížení objemu závazků Žalobce b) vůči Žalované č. 1 a menší zatížení majetku Žalobce b), z něhož tak mohli být ve větší míře uspokojováni jeho další věřitelé** (viz kap. 4.2 výše). Nadto je nutno podotknout, že Restrukturalizace 2014 byla činěna především pro „záchranu“ Žalobce b) (jakožto hlavní výrobní entity ve skupině NWR), a nikoliv jeho ovládajících osob.
- [100] Výhodnost Smluv pro skupinu NWR je relevantním faktorem z hlediska kritérií uvedených v R 64/2014 a soud ji musí vzít v potaz. Nehledě na to, že tato výhodnost se materializovala tím, že Žalobci b) byly poskytnuty nové finanční prostředky (viz odst. [82] a [83] a kap. 4.3.4 výše). Zánik starého ručitelského závazku ve výši 500 mil. EUR je pak třeba považovat za protiplnění plynoucí Žalobci b) z převzetí nových ručitelských závazků dle Smluv (viz kap. 4.3.7 níže).

4.3.6 Investice do majetku Žalobce b)

- [101] Pro úplnost Žalovaná č. 1 níže předkládá přehled investic Žalobce b) v letech 2010–2016, kdy údaje jsou čerpány z výročních zpráv Žalobce b) a jsou také obsahem skutkových zjištění soudu prvního stupně (bod 15.113 Rozsudku).

Tabulka 5: Přehled investic do majetku Žalobce b) v letech 2010–2016

Rok	Souhrn investic (v tis Kč)	Kurz EUR/CZK	Orientační přepočít (v tis. EUR)	Odkaz na výroční zprávu	Odkaz na Rozsudek
2010	4 537 000,00	25,29	179 398,97	str. 53	Body 15.34, 15.113
2011	4 570 900,00	24,59	185 914,75	str. 28	Bod 15.113
2012	5 577 054,00	25,14	221 813,39	str. 20	Body 15.60, 15.113
2013	1 700 335,00	25,97	65 462,96	str. 14	Body 15.61, 15.113

2014	1 686 259,00	27,53	61 245,02	str. 22	Body 15.63, 15.113
2015	1 020 000,00	27,28	37 385,92	str. 4	Bod 15.113
1-5/2016	106 200,00	27,04	3 928,10	str. 14	Bod 15.113
Celkem	19 197 748,00		755 149,10		

Zdroj: vlastní zpracování Žalované č. 1

- [102] **Lze shrnout, že díky emisi starých dluhopisů v roce 2010 a následné Restrukturalizaci 2014 mohlo být do majetku Žalobce b) proinvestováno v letech 2010–2016 celkem přes 19 miliard Kč, tj. přes cca 755 mil. EUR.** Tyto investice několikanásobně převyšují výši napadených ručitelských závazků Žalobce b) dle Smluv (335 mil. EUR).

4.3.7 Zánik původních ručitelských závazků ve výši 500 mil. EUR

- [103] Odvolací soud uvedl, že zánik původních ručitelských závazků, resp. „snížení dluhu o 165 mil. EUR“, nelze považovat za „protiplnění“ ve smyslu § 240 InsZ. Odvolací soud v tomto ohledu zřejmě vycházel z existující judikatury Nejvyššího soudu k otázce neúčinnosti právních úkonů, podle které protiplnění musí být „*majetkové povahy, reálné a přiměřeně ekvivalentní*“. Dle názoru Žalované č. 1 je však třeba zohlednit kontext, v němž byl tento závěr vysloven, resp. přihlídnout ke specifickým skutkovým okolnostem tohoto případu a jeho odlišnosti od případů, jimiž se v odkazované judikatuře zabýval Nejvyšší soud.
- [104] V žádném z odkazovaných judikátů se neřešila situace, kdy by odporovaným právním jednáním došlo ke snížení ručitelských závazků dlužníka. Vždy se naopak jednalo o situaci, kdy z majetku dlužníka skutečně (materiálně) ubyla nějaká aktiva (typicky nemovitosti), aniž by do něj nějaká reálná (materiální) aktiva v přiměřené hodnotě zase přibyla, čímž **došlo ke zmenšení majetku dlužníka**, z něhož by mohli být uspokojeni věřitelé:
- (a) v **rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2019, sen. zn. 29 ICdo 178/2017**, byla skutková situace taková, že pozdější dlužník zřídil (posléze bývalé) manželce doživotní bezúplatné věcné břemeno – právo užívání rodinného domu ve vlastnictví dlužníka, a to výměnou za „protiplnění“ bez jakéhokoliv majetkového substrátu; Nejvyšší soud proto logicky konstatoval, že taková nemateriální „protiplnění“ nemohou být z hlediska věřitelů dlužníka a jejich uspokojení jakkoli relevantní: „(...) *Jestliže má pak dovolatelka za to, že protiplnění za zřízení věcného břemene mohlo mít podobu dohody na ukončení vzájemného soužití, výchovy a výživy dětí, nekomplikovaného rozvodu a vstřícnosti vůči dlužníku v podobě styku s dětmi, pak se zjevně mýlí. Taková „protiplnění“ nemají žádnou majetkovou hodnotu využitelnou věřiteli pro uspokojení jejich pohledávek za dlužníkem a nejde tak o protiplnění ve smyslu § 240 insolvenčního zákona.*“;
 - (b) v **rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2019, sen. zn. 29 ICdo 112/2016**, a v **rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017, sen. zn. 29 ICdo 76/2015**, se pak soudy zabývaly situací, kdy dlužník prodal svoji nemovitost, avšak kupní cena nebyla reálně zaplacená dlužníku, nýbrž byla uhrazena zápočtem.

- [105] Ve všech těchto případech existovala evidentní nerovnost mezi plněním, které dlužník poskytl (reálný majetek – nemovitost, která by jinak mohla být později zpeněžena v insolvenčním řízení ve prospěch věřitelů), a protiplněním, které za toto plnění obdržel (pouze virtuální hodnoty, resp. žádný reálný majetek, který by mohl být využit k uspokojení věřitelů). Pro věřitele dlužníka byla taková rovnice samozřejmě nevýhodná. V případě napadených ručitelských závazků Žalobce b) však byla povaha plnění a získaného protiplnění zcela rovnocenná.
- [106] **Pokud se totiž za „plnění“ formálně považuje také „zatížení majetku“ – zde vznik nových ručitelských závazků ve výši 335 mil. EUR (přestože tato částka z majetku Žalobce b) reálně neušla), za protiplnění je pak nutno považovat současné „odtížení majetku“ – zde zánik předchozího ručitelského závazku (se zcela identickými parametry) ve výši 500 mil. EUR (přestože tato částka do majetku Žalobce b) reálně nepřišla).** Obě dílčí transakce jsou stejně „virtuální“ (což ovšem nemění nic na tom, že mají nepochybně majetkovou povahu), v daný moment sice žádná konkrétní aktiva do majetku dlužníka nepřicházejí, ale ani z něj neodcházejí. Postrádá proto jakýkoliv smysl dívat se na tyto dvě strany téže mince rozdílnou optikou – tedy vznik nového ručitelského závazku považovat za relevantní (plnění), avšak zánik původního ručitelského závazku za relevantní (protiplnění) nepovažovat.
- [107] Takový závěr plně odpovídá logice rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2014, sp. zn. 29 ICdo 13/2012, podle kterého *„neúčinným (a napadnutelným) odpůřčí žalobou podle ustanovení § 239 insolvenčního zákona je i právní úkon popsáný v ustanovení § 241 odst. 3 písm. d) insolvenčního zákona, aniž by (dosavadní) majetek dlužníka (zástava) fakticky opustil majetkovou podstatu dlužníka. Účelem této právní úpravy je i v tomto případě „navrátit“ zástavu do majetkové podstaty dlužníka, a to v tom smyslu, že z výtěžku zpeněžení zástavy nebude uspokojen přednostně (popřípadě vzhledem k výši výtěžku zpeněžení „jen“) věřitel, jenž uplatnil právo na uspokojení ze zajištění, nýbrž obecně (nezajištění) věřitelé.“* Vzhledem k tomu, že k okamžiku uzavření Smluv se do majetku Žalobce b) „navrátila“ původní „zástava“ v hodnotě 500 mil. EUR, nelze převzetí nových ručitelských závazků ve výši 335 mil. EUR považovat za neekvivalentní právní úkon. Žalobce b) obdržel za převzetí ručitelských závazků dle Smluv povahou rovnocenné a výší více než přiměřené protiplnění přesně tak, jak vyžaduje judikatura Nejvyššího soudu – jeho předchozí ručitelský závazek ve výši 500 mil. EUR současně zanikl.
- [108] Jinými slovy, v dané věci jednoduše nelze odhlédnout od toho, že uzavření Smluv vedlo k zániku ručitelského závazku Žalobce b) ve výši 500 mil. EUR. I kdyby snad soudy dospěly k závěru, že částku 500 mil. EUR odpovídající výši zaniklého ručitelského závazku nelze (čistě z formálního hlediska) považovat za „protiplnění“, tak jak jej má na mysli § 240 InsZ, představuje zánik původního ručitelského závazku ve výši 500 mil. EUR, a to bez jakékoliv pochybnosti, právně relevantní okolnost, k níž je třeba dle závazného právního názoru Odvolacího soudu a ustálené judikatury Nejvyššího soudu (R 64/2017) při posuzování přiměřenosti protiplnění za převzetí ručení dle Smluv přihlídnout.²⁷

27

Viz kap. 4.1.2 výše a právní závěry Nejvyššího soudu vyslovené v R 64/2017: „(...) nelze pominout dopad sporného právního úkonu do majetkové sféry dlužníka z hlediska možnosti věřitelů (rozuměj věřitelů,

- [109] Přitom bez ohledu na to, jaký úhel pohledu nakonec soudy zvolí, je už jen na základě porovnání částek (+) 500 mil. EUR a (-) 335 mil. EUR (stav před a po) zřejmé, že Žalobce b) z uzavření Smluv více „dostal“, než „ztratil“ (k tomu srov. i další výhody uvedené v předchozích kapitolách). Z toho jednoznačně profitovali všichni ostatní věřitelé Žalobce b) existující k okamžiku uzavření Smluv, neboť majetek Žalobce b), z něhož mohly být uspokojeny jejich pohledávky, se uzavřením Smluv nijak nezmenšil, naopak se *de facto* zvětšil o 165 mil. EUR. Stejně tak z toho profitují věřitelé Žalobce b) přihlášení do Insolvenčního řízení (i kdyby to bylo v rámci zkoumání odporovatelnosti relevantní, což není),²⁸ neboť pokud by k uzavření Smluv nedošlo, Žalovaná č. 1 by byla v Insolvenčním řízení přihlášena s pohledávkou ve výši jistiny 500 mil. EUR, Smlouvě o vydání dluhopisů 2010 by s ohledem na zákonné lhůty nebylo možno odporovat a Žalovaná č. 1 by se uspokojovala ve větším rozsahu, než jak tomu bude v případě zjištění jejích přihlášených Pohledávek. Na rozdíl od situací posuzovaných ve výše citovaných rozhodnutích Nejvyššího soudu tak nedošlo k jakémukoliv zhoršení pozice věřitelů Žalobce b).

4.3.8 Shrnutí

- [110] Při posuzování přiměřenosti protiplnění ve smyslu § 240 odst. 1 InsZ je soud prvního stupně dle závazného právního názoru Odvolacího soudu obsaženého v Kasačním rozhodnutí a v duchu rozhodnutí R 64/2017 povinen zohlednit všechny relevantní skutečnosti a komplexně zohlednit celkový dopad převzetí ručitelských závazků dle Smluv do majetkové sféry Žalobce b) a všechny okolnosti, za nichž Žalobce b) dotčená právní jednání učinil. Přitom k okolnostem emise starých dluhopisů dle Smlouvy o vydání dluhopisů 2010 je nutno přihlížet jako k dalším okolnostem, za nichž Žalobce b) napadené právní úkony (ručitelské závazky dle Smluv) učinil.
- [111] **Žalovaná č. 1 shrnuje výše uvedené tak, že Žalobce b) obdržel za poskytnutí ručení ve výši 335 mil. EUR za závazky svých ovládajících osob, Žalované č. 2 a Žalované č. 3, vyplývající ze Smluv následující protiplnění a výhody:**
- (a) **Žalobce b) obdržel odměnu za ručení v celkové výši cca 15,2 mil. EUR (již tato částka sama o sobě představuje přiměřené protiplnění, neboť výše tohoto protiplnění je přiměřená (dle slovy Odvolacího soudu „přímo úměrná“) míře rizika, že Žalobce b) bude muset z titulu ručení plnit, což bylo potvrzeno třemi odbornými posudky);**
 - (b) **Žalobce b) čerpal nenávratné vnitroskupinové úvěry a půjčky ve výši 612 mil. EUR, z toho v letech 2014–2016 (po Restrukturalizaci 2014) se jednalo o částku 64 mil. EUR; z toho z prostředků získaných na základě Úvěru poskytnutého dle SSCF ve výši 35 mil. EUR obdržel Žalobce b) částku 29 mil. EUR (již tato částka sama o sobě představuje přiměřené protiplnění za ručení dle SSCF);**

již k datu nabytí účinků sporného právního úkonu dlužníka svědčila pohledávka za dlužníkem) dosáhnout vůči dlužníku úhrady pohledávek (a schopnosti dlužníka tyto pohledávky zaplatit).“

28

Podmínky odporovatelnosti ve smyslu § 240 InsZ se posuzují k okamžiku učinění právního jednání; ke stejnému okamžiku se zjišťuje i to, zda měl dlužník po uzavření odporovaného právního úkonu další dostatečný majetek k uspokojení věřitelů (v jejichž prospěch se insolvenční neúčinnost vyslovuje) – viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 12. 2015, sen. zn. 29 ICdo 48/2013 (R 106/2016).

- (c) Žalobci b) byla z prostředků získaných emisí starých dluhopisů v roce 2010 přímo poskytnuta částka ve výši cca 156 mil. EUR; dalších téměř 310 mil. EUR z těchto prostředků získal Žalobce b) „nepřímo“ tím, že jimi byly splaceny závazky Žalované č. 2, za něž Žalobce b) ručil (tudíž došlo v odpovídajícím rozsahu k zániku ručitelských závazků Žalobce b), a tedy uvolnění jeho majetku pro ostatní věřitele);
- (d) převzetí nového ručení dle Smluv přineslo Žalobci b) 500 mil. EUR odpovídající výši zaniklých (nahrazených) ručitelských závazků dle Smlouvy o vydání dluhopisů 2010; v tomto rozsahu byl majetek Žalobce b) uvolněn pro jeho ostatní věřitele (zajištění se ve smyslu rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2014, sp. zn. 29 ICdo 13/2012, „navrátilo“ do majetku Žalobce b) ve prospěch jeho dalších věřitelů).
- [112] Restrukturalizace 2014 přinesla zásadní výhody nejen pro Žalobce b), ale pro celou skupinu NWR, z čehož následně opět těžil především Žalobce b). Skupina NWR získala nový kapitál v celkové výši 185 mil. EUR, z čehož Žalobce b) těžil prostřednictvím vnitroskupinového financování. Celkový nesplacený dluh skupiny NWR klesl z 825 mil. EUR na 535 mil. EUR, čímž došlo ke snížení celkových nákladů na obsluhu dluhů. Kromě toho byla posunuta splatnost dluhopisů na rok 2020 a také splatnost dluhů dle Smlouvy o ECA úvěru na rok 2016. Jedná se o relevantní okolnosti, za nichž Žalobce b) napadená právní jednání učinil, k nimž je třeba ve smyslu rozhodnutí R 64/2017 rovněž přihlídnout.
- [113] Z výše uvedeného vyplývá, že převzetí napadených ručitelských závazků dle Smluv bylo pro Žalobce b) jednoznačně výhodné. Žalobce b) přímo, reálně a materiálně obdržel finanční prostředky ve výši minimálně 783 mil. EUR, přičemž hodnota dalších benefitů přesahuje 810 mil. EUR. Přes 755 mil. EUR přitom bylo použito na investice do majetku Žalobce b), a tedy ve prospěch jeho věřitelů. Nemůže být tedy pochyb o tom, že Žalobce b) za své ručení ve výši 335 mil. EUR obdržel protiplnění, které je více než přiměřené.
- [114] Při zohlednění všeho výše uvedeného, tedy celkového dopadu napadených ručitelských závazků do majetkové sféry Žalobce b), pak nelze dospět k jinému závěru, než že Žalobce b) převzetím ručitelských závazků dle Smluv nezkrátil možnost uspokojení pohledávek svých věřitelů. Dle závazného právního názoru Odvolacího soudu je v takovém případě na místě Odpůrčí žalobu Žalobce a) zamítnout.

5. K EXISTENCI OKOLNOSTÍ VYLUČUJÍCÍCH NEÚČINNOST (§ 240 ODS. 4 INSZ)

- [115] Dle § 240 odst. 4 písm. d) InsZ platí, že právním úkonem bez přiměřeného protiplnění není právní úkon, o kterém dlužník se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládal, že z něj bude mít přiměřený prospěch, a to za předpokladu, že nešlo o úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníkovi blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, a že osoba, v jejíž prospěch byl úkon učiněn, nemohla ani při náležité pečlivosti poznat, že dlužník je v úpadku, nebo že by tento úkon mohl vést k úpadku dlužníka.
- [116] Odvolací soud v odst. 81 Kasačního rozhodnutí uvedl, že existence okolností vylučujících právní úkony Žalobce b) z okruhu právních jednání bez přiměřeného protiplnění (§ 240 odst. 4

InsZ) nebyla v řízení tvrzena ani nevyšla v řízení najevo, a tudíž je předpoklad neúčinnosti uvedený v § 240 odst. 4 InsZ splněn.

- [117] Odvolací soud ovšem v této souvislosti zřejmě přehlédl, že Žalovaná č. 1 po celou dobu tohoto řízení tvrdila, že (i) Restrukturalizace 2014 a v jejím rámci uzavřené Smlouvy a převzaté ručitelské závazky Žalobce b) byly pro Žalobce b) výhodné a měl z nich významný (více než přiměřený) prospěch (už jen tím, že se jeho ručitelské závazky snížily o 165 mil. EUR a že obdržel odměnu za ručení a další výhody s tím spojené), (ii) Žalovaná č. 1 není osobou blízkou Žalobci b) ani s ním netvoří koncern, (iii) Žalobce b) v době učinění napadených právních úkonů nebyl v úpadku (z čehož logicky vyplývá, že je splněna podmínka, že nebylo možné ani při náležité pečlivosti poznat, že dlužník je v úpadku, nebo že by tento úkon mohl vést k úpadku dlužníka), a že (iv) Žalovaná č. 1 po celou dobu jednala v dobré víře.
- [118] **Z toho vyplývá, že naplnění hypotézy § 240 odst. 4 písm. d) InsZ bylo Žalovanou č. 1 (a stejně tak Žalovanými č. 2 a 3) v předchozím řízení tvrzeno a prokazováno. Dle názoru Žalované č. 1 je tak soud prvního stupně oprávněn (a povinen, nedojde-li již předtím k zamítnutí Odpůrčí žaloby z jiného důvodu) tato tvrzení a naplnění podmínky uvedené v § 240 odst. 4 písm. d) InsZ v dalším řízení vyhodnotit.**

- [119] Jak přitom vyplývá z předchozích tvrzení Žalované č. 1 a provedených důkazů, jakož i ze skutečností uvedených v tomto vyjádření, podmínky § 240 odst. 4 písm. d) InsZ byly splněny, neboť:

- (a) Žalobce b) nejenže důvodně předpokládal, že z převzetí ručitelských závazků dle Smluv v rámci Restrukturalizace 2014 bude mít přiměřený prospěch, ale rovněž takový (více než přiměřený) prospěch skutečně obdržel (viz kap. 4 výše);²⁹
- (b) přitom nešlo o úkon učiněný ve prospěch osoby Žalobci b) blízké nebo osoby, která s ním tvoří koncern (viz kap. 3 výše); a
- (c) osoba, v jejíž prospěch byl úkon učiněn, nemohla ani při náležité pečlivosti poznat, že Žalobce b) je v úpadku, nebo že by tento úkon mohl vést k úpadku Žalobce b) (k tomu viz kap. 6 níže a předchozí tvrzení Žalované č. 1 a dalších žalovaných na téma neúpadku Žalobce b) a dobré víry Žalované č. 1).

- [120] **Žalovaná č. 1 proto uzavírá, že ve smyslu § 240 odst. 4 InsZ existuje okolnost vylučující právní jednání Žalobce b) z okruhu právních úkonů bez přiměřeného protiplnění.**

6. STRUČNÉ VYJÁDŘENÍ K ZÁVĚRU ODVOLACÍHO SOUDU, ŽE UZAVŘENÍ SMLUV VEDLO K ÚPADKU ŽALOBCE B)

- [121] Žalovaná č. 1 respektuje závazný právní názor Odvolacího soudu ohledně toho, čím se má soud prvního stupně v dalším řízení zabývat (odst. 89 Kasačního rozhodnutí). I přes to však považuje

²⁹ Viz také str. 84 výroční zprávy Žalobce b) za rok 2014: „*Představenstvo OKD je přesvědčeno, že výše uvedená jednání učiněná v rámci kapitálové restrukturalizace skupiny New World Resources Plc byla v zájmu OKD.*“

za nezbytné vyjádřit se k velmi překvapivému závěru Odvolacího soudu, že převzetí ručitelských závazků dle Smluv vedlo k úpadku Žalobce b), s nímž nelze souhlasit. Žalovaná č. 1 neměla možnost se k této otázce vyjádřit v průběhu odvolacího řízení, když Odvolací soud s tímto právním závěrem seznámil účastníky řízení až v rámci ústního odůvodnění Kasačního rozhodnutí, a to bez toho, aniž by žalobci cokoliv takového v předchozím průběhu řízení vůbec tvrdili (žalobci naopak tvrdili, že Žalobce b) byl v době uzavření Smluv v úpadku, což se se závěrem, že uzavření Smluv vedlo k jeho úpadku, evidentně vylučuje).

- [122] Odvolací soud k této otázce uvedl, že Pohledávky Žalované č. 1 podle insolvenčního návrhu Žalobce b) tvořily 10 mld. Kč, přičemž celkové dluhy vyčíslil Žalobce b) na 17 mld. Kč a účetní hodnotu svého majetku na 7 mld. Kč. Závěr, že ručitelské závazky vyplývající ze Smluv vedly k úpadku Žalobce b), pak Odvolací soud odůvodnil pouze tím, že pokud Pohledávky vznikly a existují, nelze logicky učinit jiný závěr. Své odůvodnění podpořil odkazem na závěry rozhodnutí R 113/2014, které uvádí, že rozhodne-li insolvenční soud o úpadku dlužníka na základě vyvratitelné domněnky, platí tato vyvratitelná domněnka i v dalších případech, kdy InsZ váže vznik případných práv a povinností na stav úpadku dlužníka (včetně § 240 InsZ). Vzhledem k tomu, že v daném případě bylo rozhodnuto o úpadku Žalobce b) pro předlužení, Odvolací soud zřejmě zamýšlel říci, že ručitelské závazky ze Smluv způsobily předlužení Žalobce b). Takový závěr je však přinejmenším předčasný a taktéž značně zjednodušený.
- [123] Je tomu tak v kontextu toho, že Odvolací soud zrušil Rozsudek z důvodu nedostatečného posouzení protiplnění, které Žalobce b) za převzetí ručitelských závazků obdržel. Předlužení je stav, kdy závazky podnikatele převyšují hodnotu jeho majetku (aktiv). Ručitelské závazky představují (potenciální) závazky, přičemž protiplnění, které podnikatel obdrží, se projeví na druhé straně rovnice – v aktivech. Je pak zcela zřejmé, že k předlužení by mohl teoreticky vést neekvivalentní obchod, tj. právní jednání, v jehož důsledku se zvýší závazky podnikatele, přičemž nedojde k odpovídajícímu zvýšení jeho majetku. Pokud však Odvolací soud neposuzoval výši poskytnutého protiplnění, tedy to, jakým způsobem se uzavření Smluv projevilo v hodnotě majetku Žalobce b) (kdy tato otázka má být předmětem dalšího řízení), ani neposuzoval, jakým způsobem se uzavření Smluv projevilo v jeho závazcích, je jeho závěr, že ručitelské závazky ze Smluv vedly k předlužení Žalobce b), opřen o neúplná skutková zjištění.
- [124] Podle ustálené judikatury není soud prvního stupně vázán právním názorem odvolacího soudu, pokud na základě doplnění dokazování dojde ke změně zjištěného skutkového stavu.³⁰ **Pokud tedy, v souladu s pokynem Odvolacího soudu, doplní soud prvního stupně skutková zjištění ohledně toho, jak se uzavření Smluv (resp. celá Restrukturalizace 2014) projevíly**

³⁰ Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 1. 2004, sp. zn. 26 Cdo 896/2003: „Uvedená vázanost právním názorem odvolacího soudu však neplatí v případě, kdy došlo v dalším řízení ke změně skutkového základu, z něhož odvolací soud při zaujetí (závazného) právního názoru vycházel. (...) Tento skutkový základ se však může v řízení, které následuje po zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně, v různých směrech změnit. Jestliže bude dokazování potom dále doplňováno, mohou účastníci přicházet s novými skutkovými tvrzeními a mohou nabízet i nové důkazy. Je přirozené, že takto se může změnit skutkový základ, z něhož vycházel právní názor odvolacího soudu. Tehdy již nelze dovozovat, že na základě takto změněného skutkového stavu je soud prvního stupně vázán právním názorem odvolacího soudu.“

v hodnotě majetku Žalobce b) a výši jeho závazků, bude zjištěný skutkový stav jiný, než z kterého vycházel Odvolací soud. V takovém případě bude třeba posoudit otázku, zda uzavření Smluv vedlo k úpadku Žalobce b), znovu (nedojde-li ovšem dříve k zamítnutí Odpůrčí žaloby pro nesplnění jiné z kumulativních podmínek uvedených v § 240 InsZ).

7. ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ

[125] Žalovaná č. 1 shrnuje výše uvedené tak, že Odpůrčí žalobou napadená právní jednání Žalobce b) spočívající v převzetí ručitelských závazků na základě Smluv nejsou právními úkony bez přiměřeného protiplnění ve smyslu § 240 InsZ, neboť:

- (a) Žalovaná č. 1 ani Věřitelé nejsou (resp. v době uzavření Smluv nebyli) v poměru osob blízkých Žalobci b) ani osob tvořících s ním koncern a Žalobce a) neunesl v tomto směru břemeno tvrzení; podmínka uvedená v § 240 odst. 3 InsZ tedy není splněna;
- (b) Žalobce b) obdržel za převzetí ručitelských závazků dle Smluv ve výši 335 mil. EUR protiplnění, jehož výše je více než přiměřená obvyklé ceně tohoto plnění Žalobce b); Žalobce b) obdržel reálné protiplnění majetkové povahy – finanční prostředky ve výši minimálně 783 mil. EUR, přičemž hodnota dalších benefitů plynoucích Žalobci b) z uzavření Smluv (celkově z Restrukturalizace 2014) přesahuje 810 mil. EUR; podmínka uvedená v § 240 odst. 1 InsZ tedy rovněž není splněna;
- (c) v řízení byly tvrzeny a prokazovány skutečnosti, které jsou obsahem § 240 odst. 4 písm. d) InsZ; soud prvního stupně je oprávněn (a povinen, nedojde-li již předtím k zamítnutí Odpůrčí žaloby z jiného důvodu) tato tvrzení v dalším řízení vyhodnotit a přezkoumat naplnění podmínky uvedené v § 240 odst. 4 písm. d) InsZ; dle názoru Žalované č. 1 napadená právní jednání Žalobce b) naplňují všechny znaky § 240 odst. 4 písm. d), a proto je nelze považovat za právní úkony bez přiměřeného protiplnění;
- (d) závěr Odvolacího soudu o tom, že převzetí ručitelských závazků dle Smluv vedlo k úpadku Žalobce b), je překvapivý a přinejmenším předčasný, neboť dosud nebyl úplně zjištěn skutkový stav ohledně toho, jaké protiplnění Žalobce b) obdržel, tedy jak se uzavření Smluv (resp. celá Restrukturalizace 2014) projeví v hodnotě jeho majetku a výši jeho závazků; dospěje-li soud prvního stupně v dalším řízení ke zjištění jiného (doplňného) skutkového stavu, měl by otázku, zda uzavření Smluv vedlo k úpadku Žalobce b), posoudit znovu (nedojde-li již dříve k zamítnutí Odpůrčí žaloby pro nesplnění jiné z podmínek uvedených v § 240 InsZ); a
- (e) pokud by soud prvního stupně shledal, že všechny podmínky uvedené v § 240 InsZ byly formálně naplněny, je s ohledem na závazný právní názor Odvolacího soudu stejně povinen Odpůrčí žalobu Žalobce a) zamítnout proto, že v případě napadených ručitelských závazků Žalobce b) není naplněn materiální rys zkrácení; majetek Žalobce b) se následkem převzetí ručitelských závazků nesnížil, což dle judikatury Nejvyššího soudu vylučuje, aby šlo o zkracující právní úkon; Restrukturalizace 2014, v rámci níž byly Smlouvy uzavřeny, měla ve všech směrech

pozitivní dopad do majetkové sféry Žalobce b); navíc neexistují žádní věřitelé, kteří by byli napadenými právními úkony Žalobce b) zkráceni.

8. ZÁVĚREČNÝ NÁVRH

[126] Žalovaná č. 1 tedy nadepsanému soudu navrhuje, aby vydal následující

r o z s u d e k :

- I. Určuje se, že pohledávka P33-1 přihlášená žalovanou č. 1 do insolvenčního řízení vedeného Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 25 INS 10525/2016 je po právu co do pravosti a do výše 9.530.033.808,71 Kč.
- II. Určuje se, že pohledávka P100-1 přihlášená žalovanou č. 1 do insolvenčního řízení vedeného Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 25 INS 10525/2016 je po právu co do pravosti a do výše 621.273.214,79 Kč.
- III. Žaloba žalobce a) ze dne 28. 2. 2017, kterou se proti žalované č. 1, žalované č. 2 a žalované č. 3 domáhá, určení, že
 - (a) smlouva nazvaná *Indenture EUR 300,000,000 Senior Secured PIK Toggle Notes due 2020*, uzavřená dne 7. 10. 2014 mezi společnostmi New World Resources N. V., Citibank N.A., London Branch, OKD, a.s., NWR Karbonia S.A., NWR HOLDINGS B. V., Deutsche Trustee Company Limited, Deutsche Bank AG, London Branch a Deutsche Bank Luxembourg S.A., je právně neúčinná,
 - (b) smlouva nazvaná *Super Senior Term Facility Agreement EUR 35,000,000*, uzavřená dne 9. 9. 2014 mezi NWR Holdings B. V. jako úvěrovaným, společností Deutsche Bank AG, London Branch jako agentem, Citibank N.A., London Branch jako agentem pro zajištění, OKD, a.s. jako ručitelem, NWR Karbonia S.A., New World Resources N. V. a dalšími smluvními stranami, je právně neúčinná, a
 - (c) smlouva nazvaná *Intercreditor Agreement* uzavřená dne 7. 10. 2014 mezi New World Resources plc, NWR Holdings B. V., New World Resources N. V., OKD, a.s., Citibank N.A., London Branch, Deutsche Bank AG, London Branch a dalšími smluvními stranami, je právně neúčinná,
 se v celém rozsahu zamítá.
- IV. Žalobce a) je povinen zaplatit žalované č. 1 náhradu nákladů řízení, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalované č. 1.

[127] Žalobce b) je povinen nahradit žalované č. 1 náklady řízení. Přiznaná náhrada nákladů řízení se pokládá za přihlášenou pohledávku a uspokojí se ve stejném pořadí jako pohledávky žalované č. 1 P33-1 a P100-1.

Citibank N.A., London Branch